

DRAUGAS

2ND CLASS
JULY 9 1993

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXIV Kaina 35 c.

PENKTADIENIS - FRIDAY, LIEPA - JULY 9, 1993

Nr. 130

Žinios iš Lietuvos - Elta

Ukraina mokosi iš Lietuvos

Lietuva-Ukraina: žalia šviesa kelyje į abipusiškai naudingą bendradarbiavimą

Jokių kliūčių plėtoti Lietuvos ir Ukrainos bendradarbiavimą, kuris šiuo metu nepakankamas, nėra. Šalių vyriausybės imasi atsakomybės savo veiksmais sudaryti palankias sąlygas tarpusavio prekybai, ūkinių subjektų veiklai ir kitokiam bendradarbiavimui plėtoti, nes tai atitinka abiejų valstybių interesus. Tokias išvadas liepos 7 d. pasibaigus Lietuvos-Ukrainos vyriausybinių delegacijų deryboms spaudos konferencijoje padarė Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius ir Ukrainos Vyriausybės vadovas Leonidas Kučma.

Lietuvos-Ukrainos derybose iš abiejų pusių dalyvavo maždaug po 10 ministrų ar jų pavaduotojų. Ukrainos atstovai akcentavo, kad jų šaliai svarbu turėti tranzitus ir kitas susisiekimo bei ryšių arterijas Skandinavijos kryptimi, Lietuvai Ukrainos keliai ir jos pietiniai uostai atveria išėjimą į Centrinę ir Rytų Europą ir toliau pietryčių kryptimi.

Pasirašyti susitarimai dėl sausumos ir oro transporto, elektros ir pašto ryšių, teisinės pagalbos ir kiti dvišaliai santykiai reguliuojantys dokumentai, tarp jų ir protokolai dėl prekybinio-ekonominio bendradarbiavimo, vertinami kaip svarbus posūkio taškas. Yra ir kliuvinių, kuriuos reikia pašalinti, ir tai ketinama padaryti artimiausiu metu. Kol šalys neturi savo konvertuojamos valiutos, reikia rasti būdus tarpusavio atsiskaitymams. Vyriausybės vadovai įpareigojo atitinkamas žinybas šį klausimą išspręsti per dešimt dienų. Susitarta, kad iki šio mėnesio pabaigos bus parengta dvišalė laisvos prekybos sutartis, kurią numatoma pasirašyti Ukrainos sostinėje. Taip pat aptarti valstybių ambasadų įkurdinimo šalių sostinėse, prekybos atstovybių atidarymo, Lietuvos kultūros centro Kijeve įkūrimo klausimai.

Pasibaigus deryboms, Lietuvos Respublikos Vyriausybės vadovo vardu Ukrainos vyriausybinei delegacijai buvo surengti pietūs.

Su darbo vizitu Lietuvoje viešinti Ukrainos Ministrą pirmininką Leonidą Kučmą ir grupę Ukrainos vyriausybės delegacijos narių liepos 7 d., priėmė Lietuvos respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Susitikimas vyko nuoširdžioje, draugiškoje aplinkoje. Leonidas Kučma perdavė Ukrainos prezidento Leonido Kravčuko sveikinimus Lietuvos prezidentui. Padėkojęs už juos, Algirdas Brazauskas perdavė nuoširdžius linkėjimus Ukrainos prezidentui.

Leonidas Kučma pažymėjo, kad Lietuvos pamokos kovojant už laisvę ir nepriklausomybę buvo labai naudingos Ukrainai ir jos žmonėms. Daugelis procesų, vykusių tuomet Lietuvoje, vėliau buvo pakartoti Ukrainoje, pasakė jis.

Algirdas Brazauskas ir Leonidas Kučma kalbėjosi apie politinę ir ekonominę situaciją abiejose valstybėse. Buvo pareikštas įsitikinimas, kad

Lietuvos ir Ukrainos ekonominis, prekybinis, kultūrinis bendradarbiavimas, turintis gražią istoriją ir kilnas tradicijas, aprėps kuo platesnes gyvenimo sritis. Pabrėžta, kad toks bendradarbiavimas ypač būtinas, ieškant alternatyvių apsirūpinimo energetikos šaltiniais būdų. Lietuvos prezidentas ir Ukrainos ministras pirmininkas pasisakė už bendrą Lietuvos-Ukrainos jėgų kūrimą. Beje, pasak svečio, sąlygos tokių jėgų kūrimui yra palankesnės Ukrainoje negu Lietuvoje.

Daug dėmesio pokalbyje buvo skirta dvių valstybių santykiams su kaimyninėmis šalimis: Rusija, Lenkija, su Europos Bendrija. Premjeras Leonidas Kučma paprašė Lietuvos Respublikos prezidento, kad Lietuva paremtų Ukrainą, pastarajai stojant į Europos Tarybą. Algirdas Brazauskas pasakė, kad jis labai norėtų matyti Ukrainą šioje tarptautinėje organizacijoje.

Seimo pirmininko Česlovo Juršėno pakviesti svečiai apsilankė Seimo posėdžių salėje ir pabuvojo plenariniame posėdyje.

Baltijos valstybių vadovų laiškas

Liepos 6 d. trijų Baltijos valstybių vadovai pasirašė laišką G-7 valstybių vadovams. Laiškas perduotas kiekvienam G-7 vadovui. Jame rašoma:

„1992 metų liepos 9 d. Helsinkyje priimti „1992 metų Helsinkio dokumentai“.

Kaip žinote, Rusijos Federacija, atstovaujama prezidento Jelcino, dalyvavo derinant šį dokumentą, kuris, be kita ko, ragina dalyvaujančias suinteresuotas šalis nedelsiant sudaryti dvišalius susitarimus, tarp jų tvarkaraščius, dėl „neatidėliotino, tvarkingo ir visiško užsienio kariuomenės išvedimo iš Baltijos valstybių teritorijų“.

Praėjo vieneri metai, deja, nei Estija ir Latvija, nei Lietuva neturėjo galimybės įvykdyti šio reikalavimo. Laikytis savo įsipareigojimų mums trukdė Rusijos vyriausybės atsisakymas pateikti susitarimų projektus, tarp jų ir tvarkaraščius.

Didžiai remdami demokratinius procesus, vykstančius Rusijoje, mes turime pakartoti, kad tikrasis Rusijos politinės ir demokratinės valios patikrinimas yra jos pasiryžimas vykdyti prisiemtus tarptautinius įsipareigojimus. Mes pasiryžę ir norime dirbti su Rusija, bet kad plėtotųsi tikrasis bendradarbiavimas, reikia sukurti pasitikėjimą. Tai mes galime pasiekti kartu vykdydami 1992 metų Helsinio dokumentų reikalavimus.

Jūsų Ekselencija, mes tikimės, kad Jūs tinkamu būdu išsklaidysite šią problemą Tokijo susitikime ir kad Jūs tvirtai remsite „neatidėliotinę, tvarkingą ir visiško užsienio kariuomenės išvedimą iš Baltijos šalių teritorijų“.

Kaip elsimės su užsienio valiuta?

Liepos 7 d. Seimo sesijoje priimtas užsienio valiutos Lietuvos Respublikoje įstatymas.

Septinių didžiųjų valstybių metinės ekonominės konferencijos Tokijo vadai. Iš k. į d.: Italijos premjeras Carlo Ciampi, Vokietijos kancleris Helmut Kohl, Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand, prezidentas Clinton, Japonijos premjeras Kiichi Miyazawa, Kanados nauja

ministrė pirmininkė Kim Campbell, Britanijos premjeras John Major. Be jų dar dalyvauja Belgijos premjeras Jean-Luc Dehaen ir Europos Bendrijos viceprezidentas Henning Christophersen.

Lito ir užsienio valiutos santykis

Lietuvos Bankas pagal valiutų kursų vidaus ir pasaulio valiutų rinkose nuo 1993

m. liepos 8 d. nustato tokius oficialius lito ir užsienio valiutų santykius:

Valiutos pavadinimas	Litai už vnt.
Anglijos svarai sterlingai	6.4886
Australijos doleriai	2.8964
Austrijos šilingai	.3598
100 Baltarusijos rublių	.2256
Belgijos frankai	.1230
Čekijos kronos	.1509
Danijos kronos	.6592
ECU	4.9334
Estijos kronos	.3153
Ispanijos pesetos	.0332
100 Italijos lirų	.2782
Japonijos jenos	.0399
JAV doleriai	4.3000
Kanados doleriai	3.3403
Latvijos rubliai	6.6225
100 Lenkijos zlotų	.0251
Norvegijos kronos	.5988
Olandijos guldenai	2.2543
Prancūzijos frankai	.7482
100 Rusijos rublių*	.4060
SDR	6.0355
Singapūro doleriai	2.6165
Suomijos markės	.7594
Švedijos kronos	.5537
Šveicarijos frankai	2.8435
100 Ukrainos karbovancų	.1080
Vengrijos forintai	.0487
Vokietijos markės	2.5291

* Rusijos Federacija ir kitos valstybės, buvusios SSRS respublikos, neturinčios savo nacionalinės valiutos.

Bankai iš juridinių ir fizinių asmenų užsienio valiutą perka ir jiems parduoda pagal pačių bankų nustatytus užsienio

valiutų pirkimo ir pardavimo kursus.

Bankai parduoda užsienio valiutą už litus ir iki 1993 liepos 20 d. - už laikinuosius pinigus - talonus, o ją superka, mokėdami tik litais.

Memorialas ežero pakrantėje

Dauniškio ežero pakrantėje įkurta memorialą pokario metų įkurtu memorialu pasipriešinimo dalyviams uteniškiai iš karto praminė Aukų kalneliu.

Cia atveždavo nužudytų rezistencijos dalyvių lavonus ne tik iš Utenos kalėjimo (ten dabar įsikūrusi psichiatriinė ligoninė), bet ir iš Anykščių, Ukmergės, Švenčionių, Ignalinos, Molėtų ir kitų rajonų miškų.

Šiandien čia išlikusi didinga koplyčia, gerai matoma iš visų Utenos kampelių. Aptverta ir sutvarkyta memorialinių kapinių teritorija. Pastatyti meniškai tautodailininkų daryti kryžiai.

Memorialo statybą finansavo iš Rytų Aukštaitijos kilę JAV lietuviai emigrantai, dabar gyvenantys New Yorke - daktarė Marija Sutkute-Zemaitienė ir Aleksandras Zemaitis. Kūrė

Nauji Lietuvos pinigai - monetas, litai ir centai

Oslo. - Norvegijos policija atskleidė didžiausią ne tik Norvegijoje, bet ir visoje Skandinavijoje netikrų pinigų gaminimo aferą. Konfiskuota apie 180 mil. kronų, kurios buvo

memorialą architektas Algirdas Kuras, konstruktorius Antanas Remeikis, vitražistas Andrius Surgailis, tautodailininkas Kazimieras Šeža. Statybos vadovas - Utenos dekanas klebonas Petras Adomonis.

Lietuvos rytas

Ką sutarė 7 didieji

Tokijo. - Didžiųjų ekonominės šalių prezidentai arba ministrai pirmininkai po ilgų diskusijų sutarė sumažinti muitus, palengvinti prekybą. Diskutavo ne vien ekonominiais klausimais. Susirūpino civiliniu karu Bosnijoje ir paragino Izraelį, kad respektuotų Jungtinių Tautų rezoliuciją, raginančią pasitraukti iš 1967 metais Šešių dienų karo metu užimtų žemių.

Kreipėsi ir į Šiaurės Korėją, ragindami, kad atšauktų savo nutarimą pasitraukti iš sąjungos, sudarytos neleisti plisti branduoliniams ginklams.

Rezoliucijai apie Izraelį tačiau įsakmiai nereikalaujama pasitraukti iš užimtų teritorijų, kaip to visą laiką nori arabai. Konferencijos dalyviai nuo savęs nieko neprideda, tik pakartoja senus Jungtinių Tautų žodžius.

Gal trečią kartą parduos

Marijampolėje jau antrą kartą neįvyko valiutinis aukcionas, kuriame už 500 tūkstančių JAV dolerių bandyta parduoti 8 aukštų viešbutį „Sūduva“ su 140 vietų restoranu ir baru bei už tokią pat sumą - prekybos centrą „Draugystė“, kuriame yra 80 vietų restoranas, 12 vietų baras, 80 vietų alaus baras, keletas parduotuvių. Objektai domėjosi nemažai žmonių, ypač klausinėta apie prekybos centrą (kuriame, liepti lyjant, telkšo didžiulės balos), tačiau iki numatyto laiko neatsirado nė vieno paretikimo. Kaip informavo privatizacijos tarnybos viršininkės pareigas einanti Lilija Gustaitytė, atsirado žmogus, kuris, praėjus porai dienų po neįvykusio aukciono, labai galėjosi, kad pavėlavo. Nusimintai neverta - už milijoną JAV dolerių abu pastatus bus galima įsigyti liepos 24-ąją, vėl numatytame aukcione. Galbūt trečias kartas nemeluos?

Lietuvos rytas

Nauja galerija

Vilniuje, B. Radvilaitės 6, duris atvėrė privati Stasio Juškaus dailės galerija. Joje įvyko „Estampo studijos“ dailininkų parodos atidarymas. Anksčiau tose patalpose buvo keramikos skyrius.

Privatoje Stasio Juškaus dailės galerijoje nuolat bus eksponuojami ir parduodami grafikos, tapybos darbai. Kainos įvairios. Kas tik sugalvos, negalės eksponuotis šioje galerijoje. Pasak S. Juškaus, grafikai, susibūrę į „Estampo studiją“, yra sudarę savo meno tarybą, kuri vertins norinčiųjų rodyti ir parduoti kūrinius. Tapybos darbų vertinimas - galerijos šeimininko prerogatyva.

Lietuvos rytas

New Yorkas. - Amerikos rytuose siaučia karščiai, o Mississippi netelpa savo krantuose. Tokie šios vasaros malonumai.

Tokijo. - Septinių konferencijos dalyviams saugoti Japonija sumobilizavo 36,000 policijos. Jokių incidentų neįvyko.

Roma. - Popiežius Jonas Paulius II vienai savaitei poilsui išvyko į kalnus.

KALENDORIUS

Liepos 9 d.: Veronika, Vida, Algirdas.

Liepos 10 d.: Amalija, Mauricijus, Prudencija, Gilvainis, Rugina.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

Š. A. BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1993 m. Š. Amerikos Baltiečių ir Lietuvių lengvosios atletikos pirmenybės vyks rugsėjo 11-12 d., Aldershot High School, 50 Fairwood Place, West Burlington, Ont. Pirmenybės vykdys Toronto PPSK „Aušra“, talkinant Hamiltono LSK „Kovui“. Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių.

Varžybos vyks šiose klasėse: vyrų, moterų, jaunių A (17-19 m.), jaunių ir mergaičių B (15-16 m.), C (13-14 m.), D (11-12 m.), E (9-10 m.), F (žemiau 9 m.), vyrų ir moterų „Sub-masters“ (35-39 m.) ir visų klasių „Masters“ — (40-44 m.), (45-49 m.) ir t.t. kas 5 metai.

Prieauglio klasifikacija — pagal dalyvio amžių 1993 m. gruodžio 31 d. Sub-masters ir Masters — pagal dalyvio amžių varžybų dieną. Dalyvių skaičius neapribotas visose klasėse.

Varžybų pradžia šeštadienį, rugsėjo 11 d., 1:30 v. p.p. Registracija — nuo 12 val. Sekmadienį varžybų tąsa nuo 10 val. ryto.

Dalyvių registracija — iki rugsėjo 7 d. imtinai, šiuo adresu: Mrs. Irena Wilkinson, 2783 Kinnerton Cresc., Mississauga, Ont. L5K 2B3. Telef. 416-822-0302.

Papildomi kontaktai: Algis Malinauskas, varžybų vadovas 416-844-7694; Kazys Šapočkinas 416-239-7562; Algirdas Bielskus 216-486-0889.

Smulkios informacijos pranešamos visiems sporto klubams. Klubams nepriklauso informacijų gali kreiptis į Ireną Wilkinson, Algį Malinauską, Kazį Šapočkiną, Algirdą Bielskų ar į bet kurį sporto klubą.

Šių metų varžybos bus pravedamos platesne apimtimi. Atgaivinant ankstyvesnes tra-

dicijas, šiais metais svečių teisėmis yra pakviesti dalyvauti ir vietiniai suomių, ukrainiečių ir lenkų lengvatlečiai.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių lengvatlečiams. Klubai ir pavieniai lengvatlečiai kviečiami šiose varžybose gausiai dalyvauti.

ŠALFASS Lengv. atletikos komitetas
ŠALFASS Centro valdyba

Redakcijos priedas: Pranešama atkreipti dėmesį į varžybų vietą. Varžybas, dėl labai aukštos numatyto stadiono Toronte nuomos kainos teks perkelti į ŠALFASS-gai prienamą stadioną Burlington, Ont.

SABONIS MOKYS ISPANIJOS VAIKUS KREPŠINIO MEISTRISKUMO

„Kauno Diena“ liepos 3 d. laidoje praneša, kad įžymusis Lietuvos krepšinio žaidėjas Arvydas Sabonis, dabar Madrido „Real“ komandos centras, trumpam nutraukė savo atostogas Lietuvoje ir liepos 2 d., drauge su A. Sabonio krepšinio mokyklos direktoriumi R. Saluga, išvyko Ispanijon. Koks šios kelionės tikslas? R. Saluga teigia, kad Arvydas, pagal kontraktą, turi padėti mokyti vaikus krepšinio meistriskumo, o Ispanijoje dabar vyksta vaikų krepšinio „klinika“. Na, o Sabonio krepšinio mokyklos direktorius stebės, kaip ten organizuojamas toks renginys, sėmsis patyrimo, kaip vietos treneriai dirba su jauniaisiais krepšininkais.

Vytauto Didžiojo universiteto Kaune sporto klubo „Vytis“ aerobikos sporto studentės. II eil. antras iš kairės — katedros vedėjas V. Kontvainis, penktas iš k. — klubo pirm. L. Kalvaitienė.

UŽMOJIS DAR NENUMARINTAS

„Lietuvos sporto istorija bus parašyta“. Su tokiu šūkiu respublikinėje mokslinėje konferencijoje, Lietuvos kūno kultūros institute Kaune 1993 m. balandžio 6 d. grįžta prie sumanymo, gimusio dar prieš keletrius metus parašyti „Lietuvos sporto istoriją“, apimančią laikotarpį nuo devynioliktojo šimt. vidurio iki šių dienų, joje įjungiant ir po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių sportinio gyvenimo aprašikas.

Šioje konferencijoje vienas iš rezistencijos atstovų V. Kazlauskas pasakojo apie sportininkus, rezistencijos dalyvius. Jis nuogastavo, kad galbūt rezistentų tema nebus įtraukta į Lietuvos sporto istoriją. Jis galvojo, kad istorija jau parašyta, ir šis politinio atspalvio laikotarpis gal ir nebuvo pateigiamas? Į jo nuogastavimus atsiliepė vilnietis, istorijos mokslų daktaras H. Šadžius, kuris vadovavo konferencijai ir yra vienas iš pagrindinių knygos redaktorių. Jis pareiškė, kad dabar jau yra dingęs politizuotas spaudimas, ir sporto istorija bus parašyta objektyviai. Jis pareiškė, kad per 50 metų matyta juokingų atvejų, kai spaudoje iš nuotraukos dingdavo garsumas krepšininkas (Leonas Baltrušas, RED.) 1937-1939 m. Europos čempionas arba iš stalo teniso istorijos išjungtas A. Saunoris, ar kaip Europos čempionų krepšininkų nuotraukoje, viename 1987 m. laikraštyje vietoj Vyčių atsirado kažkokios neaiškūs ženklai.

Taigi istorija turėtų būti parašyta objektyviai, kaip matome iš šio dr. Šadžiaus atsakymo rezistencijos atstovui. Mums, darbuotojams šioje Atlanto pusėje, kyla klausimas kaip bus su mūsų Š. Amerikos išeivijos sportine dalimi? Jos ilgų metų veiklos laikotarpį jau yra aprašęs V. Kazakevičius, vienas iš redakcinio kolektyvo narių, kurio tekstu susipažinę likome nepatenkinti, nes rašinyje neobjektyviai pristatoma Š. Amerikos, ypatingai naujų, pokario ateivių po 1944 m. buvusi sportinė veikla. Savo nepasitenkinimą pagrįstai pareiškė vyr. redaktoriui dr. H. Šadžiui. Tačiau iš jo atsakymo negavome. Po ilgos pertraukos ŠALFASS-gos c. valdyba pasiekė laiškas jau iš Lietuvos kūno kultūros ir sporto departamentu generalinio direktoriaus A. Raslano, kuriame rašoma, kad Š. Amerikos išeivijos dalį turėtume suredaguoti mes patys. Laiške išdėstytos sąlygos, duotas darbai atlikti laikas ir kt. Nedelsiant susiorganizuoti ir ruošėti šį užduotį atlikti. Susitarta buvo su atsakingais žmonėmis, kurie mielai

įsipareigojo imtis darbo. Tuo reikalu pasiūsta keletas laišku jau nauju adresu, taigi, A. Raslanui, kuriuose buvo iškelta keletas diskutuotinų klausimų, o greta ir bendro pobūdžio išsiaiškinimai, liečiantys techniškus reikalus. Taip ir nubėgo metai, o atsakymo jokio...? Pagaliau, „Lietuvos sporte“ 1993 m. balandžio 8 d. laidoje vėl skaitome apie ryžtą Lietuvos sporto istoriją parašyti ir veiklą išleisti.

Susidarė nemaloni padėtis. Mūsų žmonės, kurie buvo sutikę parašyti Š. Amerikos sportinės veiklos dalį, atsakė ankstesnių įsipareigojimų vien tik dėl stoko ryšių su Lietuva. Pagaliau norisi pareikšti, kad didelių darbų įgyvendinant, visuomet susiduriama su nenumatytais sunkumais. Šiuo atveju reikalai rieda nenumatytai sunkia linkme. Pradėta pokalbių su bendradarbiais, (jie čia ar už vandenynų) reikėtų atnaujinti ir užbaigti iki galo. Reikėtų ir aiškaus bendradarbiavimo.

Sigitas Krašauskas
„Tėviškės žiburiai“

MAŽUOLIO SĖKMĖS IR NESEKMĖS

Raimundas Mažuolis

Vidury birželio įvykusiose tarptautinėse plaukimo varžybose Monake 50 metrų laisvo stiliaus rungtis Raimundas Mažuolis pralenkė olimpinį čempioną rusą Aleksandr Popov ir pasiekė šiuo metu geriausią pasaulyje laiką: 22,24 sekundės. Mažuolis laimėjo ir 100-tą metrų laisvu stilium, nuotoli nuplaukdamas per 49,97 sekundes. Pasaulinėje lentelėje tačiau 100 metrų rungtyje jis pirmą vietą užleido Popovui, nors pastarasis Monake šioje distancijoje nerungtyniavo. Popovas treniruojasi Australijoje, Mažuolis Ft. Lauderdale, Floridoje. Bent trumpesnio sprinto nuotolyje tarp jų graži dvikova turėtų būti liepos viduryje vyksiančiose Europos pirmenybėse Sheffield, Anglijoje. Šiame metinėje disciplinoje, kad įveiktų Popovą, Mažuolis turės pralaužti 49 sekundžių ribą, ką padaryti, neturint arti nei savo tre-

LIETUVOS KREPŠININKAI ATRANKOS TURNYRE

„Kauno Diena“ birželio 29 d. laidoje rašo, kad Lietuvos krepšininkai sėkmingai įveikė 1995 metų Europos krepšinio čempionato pirmąjį ratą ir kvalifikaciniame turnyre Austrijoje užėmė antrąją vietą, išsikovodami teisę žaisti antrajame atrankos rate.

TOMAS PUKŠTYS JAV REKORDININKAS

Tomas Pukštys, 25 metų ietininkas iš Hickory Hills, IL, birželio 19 d. Hayward stadione, Oregon, vykusiose JAV ieties metimo čempionato varžybose tapo neginčytinu JAV-ų šio sporto čempionu. Šios varžybose Tomas nuskraidino ietį 272,6 pėdas. Tai buvo rekordinis ieties metimas šiame stadione ir JAV-ų čempionato varžybose. Šiuo laimėjimu Tomas užsitikrino dalyvavimą Stutgartėje, Vokietijoje, vyksiančiose Pasaulio čempionato varžybose. Pernai Barcelonos olimpiadoje Tomas baigė dešimtuju. Pasaulinio čempionato varžybose linkime tapti pirmuoju.

Tomas Pukštys pasiekė ir naują JAV-ų rekordą birželio 26 dieną varžybose, vykusiose Kuortone, Suomijoje, nuskraidindamas ietį 281 pėdas ir 2 inčus. Paskutinis JAV-ų rekordinis ieties metimas buvo prieš septynerius metus pasiektas Petranoffo, jam nuskraidinus ietį 280,1 pėdas. Tomas džiaugiasi įvykdęs savo svajonę — naują JAV-ų rekordą. Savo vėliausiais laimėjimais Tomas įsitvirtino JAV rinktinėje, dalyvausiančioje rugpjūčio mėn. vyksiančiose Pasaulio čempionato varžybose.

Tomas Pukštys

nerio, nei reikalingos buitinės paramos, nebus lengva. Linkim jam sėkmės.

tt

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: 80.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumeratora mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida)	\$50	\$30	\$25
U.S.A. dol.) savaitinis			

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

VILNIAUS „ŽALGIRIS“ LAIMI LIETUVOS TAURĘ

ELTA praneša, kad Vilniaus „Žalgirio“ futbolininkai Palangos stadione, stebint tūkstančių žiūrovų, iškovojo Lietuvos taurę. Baigmėje jie įveikė Klaipėdos „Siriaus“ klubą 1-0 (1-0). Paaikėjo antroji Lietuvos komanda, dalyvausianti 1993-1994 metų Europos taurių turnyruose. Lietuvos futbolo federacijos pateiktoje paraiškoje — Lietuvos čempionas — Panevėžio „Ekranas“ (čempionų taurė) ir taurės laimėtojas — Vilniaus „Žalgiris“ (taurių laimėtojų taurė).

Darbą mokėk, teisybę mylek.
Lietuvių patarlė

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 312-434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 3 v.p.p.
10401 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL
Tel. 708-598-4430 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. 4 v.p.p.—7 v.v.

Kab. 312-735-4477;
Rez. (708)246-0067; (708)246-658
DR. E. DECKY
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p. v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaroma, ketv. 1-3 v.p.p.,
penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-0969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGJA

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGADAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. 312-586-3166
Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 W. 63rd St., Chicago, IL 60638
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

Dar studentu būdamas, Arvydas Sabonis savo sportinėmis žiniomis mieliai dalindavosi su krepšiniu besidominčiais vaikais.

IŠEIVIJOS?

Kai vyko daug demonstracijų už Lietuvos nepriklausomybę, neeilinės demonstracijos būdavo du kartus į metus pasaulio judriausiam aerodrome O'Hare, Čikagoje. Ten mažas būrys vaikų, kurių amžius nuo 2 iki 13 metų, su lietuviškomis vėliavomis, džiaugsmingai sutikdavo akių gydytoją, kuris lankydavosi Lietuvoje. Žinoma, tos demonstracijos į spaudą nepatekdavo.

Šios manifestacijos jau sustojo, jau nebevažiavę į Lietuvą operuoti pacientų. Anksčiau niekas nekviestavo į Lietuvą. Tai buvo mano paties užmojis. Atgavus nepriklausomybę, Lietuvos okulistas taip pat nekviestų į Lietuvą. Taigi, tenka susimąstyti: kodėl iš viso važinėdavau į Lietuvą?

Pirmą kartą nuvykau 1973 metais. Vykau į Lenkiją kartu su kun. Stasiu Yla ir Sauliumi Kupriu atstovauti Amerikos ateitininkams kun. A. Lipniūno paminklo palaiminimo iškilnėse Punske. Tuomet nutariau kartu aplankyti Lietuvą. Aplankiau senas tetas, jos daug nekaldavo, tik sėdėdavo prie stalo ir dūsaudavo.

1977 metais, bebaigdamas Čikagos universiteto medicinos mokslus, vėl sugrįžau į Lietuvą. Dvejus metus manęs neleidė Sovietų Sąjungai, tačiau per Čikagos universiteto ryšius pavyko ten visgi išbrauti. Atvykęs į Vilnių atlikti stažuotę, pasirodė, neturėjau leidimo įlikti į ligoninę... Turėjau laukti tris savaites, kol Vidaus reikalų ministerija išdėdė man leidimą. Du mėnesius neleidė man važiuoti į Kauną, į akių ligoninę, nes Kaunas dar buvo uždarytas miestas. Pagaliau įleido į Kauną, bet po kelių dienų atšaukė leidimą dėl niekam neišaiškios priežasties.

Kodėl aš domėjausi Lietuva? Gal dėl to, kad mano protėviai dalyvavo Lietuvos istorijoje. Kunigas Sidaravičius buvo knygnešius tinklo organizatorius. Mamos tėvas prof. Šalčius buvo Kauno universiteto proktorius ir iškilus ekonomistas. Gal mane sujaudino mamos sudėti siuntiniai gelbėti Lietuvos žmones, ar tėvo prisiminimai iš Panevėžio. Gal turėjo įtakos tam gydytojo Tomo Dool pavyzdys. Šis gydytojas baigė mano Notre Dame universitetą ir tada važiuojo į Aziją gydyti nelaiminguosius. Aš augau Filipinų salose, tai patraukė mano dėmesį. Manau, kad, augdamas didelėje šeimoje, buvau išmokytas tėvų kreipti dėmesį į kitus.

Paskutinius ketverius metus į Lietuvą išvykdavau kas pusmetį. Žmona juokaudavo, kad užtrukdavo tris mėnesius pasirošti kelionei ir tris mėnesius po jos atsigaivinti. Akstinas vykti į Lietuvą buvo tas, kad Amerikos medicinos firmos man įteikdavo per 20,000 dolerių vertės vaistų, įrankių ir akies dirbtinų lęšių. Šios firmos tiesiogiai atsisako siųsti, bet remia amerikiečius daktarus, kurie vyksta į užsienį operuoti nemo-kamai. Žmona Rima mane skatino važiuoti, sutikdavo visus vaikus prižiūrėti viena ir apsieiti be šeimos atostogų.

Aš Lietuvą jau labai gerai pažinau: buvau susipažinęs su sovietiniu mentalitetu ir su lietuvišku charakteriu. Tačiau turėjau vilties, kad lietuviai greitai nugalės ir politines klūtas, ir tarybinį moralinį nuosmūkį. Visgi labiausiai mane sukrėtė, kai, jau atgavus nepriklausomybę, nuvykęs į Lietuvą žadau, kad Lietuvos sveikatos ministras atostogauja. Pasijutau truputį neįaukiai. Vakarietiški akimis žiūrint,

Lietuvos medicina didžiausioje krizėje, o štai sveikatos ministras Oleka atostogauja!

Pamažu išryškėjo, kad, nepaisant politinės nepriklausomybės, kažkas Lietuvoje ne taip, kaip turi būti. Visi myli Lietuvą, bet nemylti savo lietuvių kaimynų. Žmonės draugiški, bet siekia naudoti, pasipelnymo iš draugystės. Kitų nepamoko, ką jie patys išmoksta. Niekas nesiaukuoja. Butai spindi švara, o koridoriai ir aplinka apieista, dvokianti. Visi nori savo nuomonę pasakyti, bet niekas nedrįsta viešai parašyti apie sveikatos reformas. Nori ir Vakarus atvykti, bet ta Vakaru pagalba glėmžiasi tik sau. Nori atsikratyti Maskva, bet elgiasi kaip Lenino vaikaičiai.

Kol tik važiuodavau, susitikdavau su viršininkais, operuodavau, perduodavau vaistus, instrumentus ir lėšius, tai viskas buvo gerai. Tačiau, kai pradėjau mokyti jaunesnius daktarus, viešai skatinti medicinos reformas, tai valdantiesiems nebuvo priimtina. Iš pradžių pradėjo kritikuoti per radiją, pagaliau išėjo per spaudą. Nomenklatura ėmėsi atsikratyti gydytojų, kurie paliečia skaudžias vietas. Jie vartojo Maskvos parašytą vadovėlį. Docentas Baublys skelbė, kad dr. Sidrys Lietuvos padėties nesupranta. Lietuvos pacientai parašė laišką į „Lietuvos aidą“, kuriame atsiprašė už mano Santariškių gydytojų įžeidinėjimą, nors aš niekada Santariškių net nebuvau paminėjęs. Vilniaus universitetinio Santariškių ligoninės skyriaus gydytojai teigė, kad aš noriu praturtėti iš vargšų Lietuvos žmonių. Šie gyrysi savo lietuvių vašiungum: paruošė vakarienę ir valdiška mašina nuvežė iš ligoninės atgal į mano gimtinę.

Lietuva dabar gyvena demokratijoje. Laisvoje santvarkoje žmonės turi teisę pasirinkti savo kelią, daryti klaidas. Aš manau, kad Lietuvos gydytojai daro didelę klaidą, nebandydami bendrauti su išeivijos lietuvių gydytojais. Manau, kad daro didžiausią klaidą, kad nereformuoja sveikatos sistemos. Reikia paspartinti vakarietiškos medicinos įvedimą į Lietuvos sveikatos sistemą. Kol Lietuva buvo nelaisva, tai aš ten vykdavau be pakvietimo. Lietuva dabar laisva ir tokioje tarybinėje sistemoje, kad dabar neįmanoma vakarietiškam gydytojui dirbti.

Šiais metais, užuot vykęs į Lietuvą, išsinuomavau autobusą RV, kuriame įtaisytos lovelės, vonia, prausykla ir virtuvė ir kiti patogumai. Su visa šeima (8 vaikai) nuvykau į Disney Land. Buvo labai smagi kelionė. Nereikėjo taisyti 8 lagaminus per Varšuvos, Helsinkio ar Leningrado, Maskvos aerodromus. Nereikėjo šalti šiaurės vėjai. Nereikėjo kentėti virškinimo sutrikimų nuo nesantitarinių restoranų. Nereikėjo sėdėti operacinėje, Vilniuje ar Kaune, ar Panevėžyje, kur elektros srovė staugia užgęsta, kur mikroskopo lemputės sprogsta, kur plytelės krenta nuo lubų.

Lietuvos valdininkai nutarė, kad jie patys viską padarys. Jie sutvarkys šildymą, pertvarkys ekonomiką, išvalys užterštą gamtą ir patobulins sveikatos sistemą. Visą atliks be išeivijos pagalbos! Juk Lietuvos viršininkai viską žino, o Lietuvos žmonės viską pakelia... Šią žiemą, kai atostogausiu Floridoje, ir aš pakelsiu pina colada kokoso gėrimą už suplanuotus Lietuvos penkmečio pasiekimus.

Linas Sidrys

LIETUVA AMERIKIEČIO ŽURNALISTO AKIMIS

Senieji partijos bosai grįžta atgal

Amerikos žurnalistas Barry Newman lankėsi Lietuvoje ir savo įspūdžius aprašė „The Wall Street Journal“ (IV.15) str. „Komunistai susirado naują gyvenimą Lietuvoje“. Toliau jis aprašo savo susitikimą su valdžios ir opozicijos žmonėmis.

Praejusiu metų spalio mėn. staigus oro atšalimas sutapo su pirmajais rinkimais į Lietuvos seimą, kai tauta išsivadavo iš sovietų valdymo. Oras vėl smarkiai atšalo, kai vasario mėn. tauta rinko prezidentą.

Kraštas neturėjo šilumos, nes Rusija sustabdė degalų tiekimą. Nesant šildymo, tokia padėtis sukėlė gyventojuose praėjusių centrinio plano ilgesį. Lietuviai suskaldė Sovietų sąjungą 1990 m. kaip tik prieš 13 mėnesių, kai pasaulis pagaliau pripažino jų nepriklausomybę. Bet kai įvyko rinkimai, tie patys žmonės balsavo už buvusius politikierius, pasivadavusius LDDP. Prezidentu jie išrinko Algirdą Brazauską, Sovietų kompartijos Lietuvos dalinio vadovą. Vytautas Landsbergis, muzikos profesorius, kuris vadovavo Sąjūdžiui Lietuvos išsivadavimo akcijai, net nekandidavo į prezidentus.

Romantizmas baigėsi

Iš pradžių Lietuvos balsavimai atrodė liūdningi. Žmonės buvo prislegę nuotaikei, bet iš tikrųjų jie nenorėjo atgaivinti komunistinės tvarkos, kurią buvo sunaikinę. Buve Lietuvos komunistai, grįždami atgal į šaltas patalpas, nebuvo nusistatę sunaikinti demokratijos ar atsisakyti kapitalizmo. Jie, komunistai sugriuvus, atsidėjo perdėto nacionalizmo. „Jugoslavijos ir kitų kraštų vadai panaudojo etninį pamišimą politiniams tikslams, — sako Povilas Glylys, naujas užsienio reikalų ministras. — Kai kurie jų yra anksčiau buvę komunistai, bet dabar skirtingi. Jie panaudoja tautinius jausmus, ir todėl jų tautos kėnia.“ „Sąjūdis nematė, kad nacionalizmas neturi ateities, — sako Justinas Karosas, Darbo partijos daugumos vadas. Turėtume išbraukti iš istorijos 50 metų, kad sukurti demokratiją iš nieko. Tai neįmanoma. Lietuvoje romantizmas pasibaigė.“

TRUPUTIS KITO GYVENIMO

VIDMANTAS POVILIONIS

12

Kameroje dažniausiai vaikštome. Kamera Nr. 12 didelė — galime vaikščioti kartu. Vienas į vieną pusę, kitas į kitą. Per vidurį prasiplenkiam. Kai vaikštome, jis stengiasi nerūkyti. Tada pasakoją, koks valiuotos kursas Klaipėdos juodojoje rinkoje, kaip organizuoti viešieji namai, aptarnaujantys užsienio jūrininkus, apie nuotykius keičiant, perkant, parduodant pinigų, daiktus, moteris ir viską, kas tik gali būti parduodama.

Parodė man sužadėtines nuotrauką. Storulė, devyniolikos metų rusiukė. Įsivaizduoju, kokia boba bus po kelių metų. Atsargiai teiraujuosi, kodėl rusė. — Koks skirtumas. Su ja viename kieme išaugome. Dar vaikai būdami, pradėjo mylėtis už sandėliuko. Kaip kitaip. Ji jam patinka — yra už ko pamiti. Tiesa, yra jos draugė žydė. Su ja irgi permiegojo kartą kitą, bet šiaip sau. Be didelės meilės, nes su ja miega, kas nori. Ir dar išdarinėja tokius dalykus, kad net jam nepatinka.

— O kaip lietuvaitės? — klausiu. — Taip pat. Vienas pažįstamas, Venkia ar Petka (suprask — Vincas ar Petras) išėjo į kariuomenę. Paliko žmoną su vaiku. Tai vedžiojo pas ją jūrininkus. Gedui nuo to nukrisdavo — tai laikrodinis, tai kelnės, tai dar kas.

Uostamiestyje gyvenimas kunkuliuoja. Tiesa, sunku atskirti, kas girtas, kas tik pusgirtas, kas dirba, kas nieko neveikia, kas plėšia, o kas dorai spekuliuoja; kur vyrai, kur žmona; kur rusas, kur lietuvis; kas su kuo miega ir su kuo gyvena.

IGNAS MEDZIUKAS

Santykiai su Rusija

Tie buvę komunistai, pasitraukę iš Sovietų komunistų partijos 1989 m., nemano, kad lietuvių 3,7 ml. tauta galėtų nutraukti ryšius su sovietais. Del žaliavų ir rinkų turi vėl atsigrežti į savo buvusį prispaudėją. Prezidentas A. Brazauskas tai vadina „taikingu sugyvenimu“. „Kodėl mes turėtum būti siaurapročiai, — jis sako. Per 50 metų buvome dalis Sovietų Sąjungos. Negalima iš karto nutraukti tų ryšių. Mes pasirinkome taiką sugyvenimui su kaimynu.“

Lietuviai, kurie remia A. Brazauską, aiškina, kad jis manipuliuoja skėstančią sovietų sistemą. Tie, kurie yra jam priešingi, sako: „Juo negalima pasitikėti“. V. Landsbergis, pasistatęs planingą prie sienos ir šildytuvą po rašomuoju stalu, mano: „Daug dalykų iš sovietinės praeities grįžta atgal“. Ir čia jis paaiškina, kad jaučiama tendencija pavartoti prievartą prieš tuos žmones, kurie galvoja skirtingai. Sukelti baime, gąsdinant, kad tik išsilaikytų valdžioje. Seną papratimą diktuoti labai lengva atnaujinti.

Tai sunku būtų įrodyti, nebent jei griežtai srovė laimėtų Maskvoje ir Rusijoje mėgintų sugrąžinti Baltijos valstybes. Jei Lietuva būtų palista naujo katalizmo. Iš dalies galėtų būti kaltinamas Sąjūdis. Kai buvę komunistai persioriginavę į Darbo partiją, Nepriklausomybės koalicija suiro dėl nereikšmingų ginčų ir susitelkė sunaikinti sovietinę sistemą. „Sąjūdis galvojo, kad reikia sovietinį mechanizmą sunaikinti ir pakeisti kitu“, — sako Romualdas Ozolas, Centro grupės atstovas.

Trūksta žaliavų

Buvo priimta nauja konstitucija, be kurios balsuotojai galėjo pagalvoti, kad buvusi komunistų valdžia gali būti per didelę riziką. Sąjūdis pasiekė svarbiausią tikslą: išgavo Rusijos pasizadėjimą išvesti okupacinę kariuomenę, pašalinant grėsmę, kuri dar tebėra kitose Baltijos valstybėse. Bet Sąjūdis nepajėgė išsilaikyti valdžioje. Tai įvyko dėl ekonominio nuosmūkio. Gamyba ir atlyginimai

mai 1992 m. krito. Lietuva kadaise perdirdavo Rusijos varį, iš kurio darydavo vielas ir gamindavo šaldytuvų motorus. Dabar negauna vario iš Rusijos, o Rusija negauna motorų. Tą patį galima pasakyti ir apie kitų gaminių žaliavas ir pagamintus produktus. Vienintelį dalyką, kurį Lietuva importavo iš Rusijos, yra infliacija, kuri tenai pasiekė 1,700 procentų.

Kolūkių likimas

Sąjūdis negali būti kaltinamas už viską, bet yra iš dalies kaltas, kritikuojant santykius su rusais, taip pat parodęs per daug stropumą, skubiai panaikinant jų institucijas. Pažiūrėkite, kas atsitiko su kolūkiu Maišiogaloje. Vežimas guli apverstas prie krūvos surūdijusių mašinų. Skysto kuro tankai tušti. Po kiaura plastikine uždanga yra šaltas šiltnamius. Vyrai taiso pečius. Jie nieko neturi šildymui, kaip tik malkas. Kolūkis suskilo į 15 bendrovių. Viena jų nori auginti daržoves. 25 savininkai pavadinę šią bendrovę „Ateitis“.

Ona Pakulskienė, buhalterė, sėdi istaigoje apsilikęs paltu, apsispaus šaliką ir daužo skaičiukais. Sąjūdis išdalino 1,200 kolūkių į 4,450 bendrovių

ir sudarė progą jų nariams gindytis dėl pastatų, žemės ir padargų. Kiaulidės yra tuščios. 1,500 kiaulių paskersta. Pusė tuzino karvių stovi mėšle. Jų odos tarsi pakabintos ant kaulų, nes jo badauja.

Sąjūdis žinojo, kad rusų kuras šildė Lietuvos šiltnamius, rusų pašarai maitino Lietuvos karves. Nepagalvojo, kad rusų atsisargas bus galima ir toliau naudoti.

Rusijos žaliavos ir Vakarų rinkas

Užmezgdami ryšius su Rusijos pramonės biurokratais, privatus Lietuvos verslininkai gabena tonas medžiagų per kraštą į Vakarų rinkas. Lietuva už tai negauna nė cento. „Jeigu imonė parduoda 100 tonų vario, — sako Edvardas Petrakis, — gali būti tikras, kad kitus 100 tonų parduoda slapta (po stalu). Aš irgi tuo keliu gaunu“. E. Petrakis, gimęs Australijoje, mokėsi Anglijoje, naudojasi lietuviška kilme, pirkdamas ir parduodamas metalus, chemikalus ir medienos medžiagą iš Rusijos. Jis tikina, kad šis verslas yra legalus.

„Rusai mano, kad jie nesu-pranta Vakarų galvosenos, — pasakoja Petrakis. Jie pasikliauja baltiečiais, kad tai bus jų tiltas į pasaulį. Mes užmezgėme santykius ir, tuo remdamiesi, pelnomės“.

E. Petrakis galvoja, kad Sąjūdis irgi galėjo tai daryti. Jis

priminė, kad valstybės vielos fabrikai galėtų gerai uždirbti, tuo keliu prekiaudami variu. „Aš susitikau kai kuriuos ministrus, — pasakojo jis. — Bet buvo apsnūdę. Bet kai darbo ekonomikos ministras Julius Veselka išgirdo tokį pasiūlymą, jis pasakė: „Taip, čia yra gera mintis““.

Kairiųjų darbo partijos ekonomika krypta į dešinę. Pramonės privatizavimo planas tuo tarpu sulaukomas peržiūrai. Ūkiai galbūt persitvarkys po 150 akrų. Kainos bus atpalaiduotos, ir biudžetas susibalsuos. Žmonės supranta, — sakė jis, — skirtumą tarp pažadų ir kartos realybės“.

Tokią padėtį Tarptautinis pinigų fondas ir Vakarų diplomatai priima kaip tikrą. Bet V. Landsbergis nesutinka. Dieną, kada įvyko prezidento inauguracija, jis sėdėjo savo istaigoje, o kieme apacioje girdėjosi būgnų mušimas, jis kalbėjo: „Rusija nori mus priversti priimti ypatingus išipareigojimus, suvaržydama nereikalingomis sutartimis. Mes laikomi kaip militarinė sritis Rusijos interesų zonoje“. Apacioje orkestras grojo ir minia giedojė Lietuvos himną, Landsbergis ramiai atsisėjo prie lango...

Buvęs Izraelio Gynybos ministras Moshe Dayan paskelbė 1981 m. birželio 24 d., kad Izraelis jau moka pasigaminti atomines bombas.

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje 1993 VI.17 Seklyčioje dalis dalyvių: sėdi iš k.: Stasys Baras, Regina Kučienė, Danutė Bindokienė, Marija Remienė, Povilas Kilius, Ramona Steponavičiūtė. Stovi iš k.: dr. Ferdinandas Kaunas, Apolinaras Bagdonas, Antanas Juodvalkis, Aldona Šmulskienė, kun. Gintaras Vitkus, Marija Ambrozaitienė, Česlovas Grincevičius, Alė Steponavičienė, dr. Jonas Račkauskas, dr. Antanas Razma, Kostas Dockus, Algirdas Ostis, dr. Kazys Ambrozaitis.

Nuotr. Jono Tamaličiaio

Kameros Nr. 12 langas — į Konservatorijos pusę.

Ten sesija ar koks kitas velnias, tik nuo pat ryto iki nakties dvyliktos, net ir sekmadieniais girdėti nenu-trūkstantis čirpėjimas, plepsėjimas, klanksejimas, niekad, niekada neperaugantis į jokią muziką.

Jau esame baigę vokalo pirmą kursą. Visą laiką tas pats: vyrai aaaaaa, moterys — iiiiini. Jau išmokau abu pratimus. Tačiau tik pradėdau repetitijas, atbėga prižiūrėtojas ir beldžia į duris.

— Jiems pabelsk, — turėdami galvoje Konservatoriją, šaukiame mes.

Vieną kartą kažkoks, matyt, įgėręs pilietis, eidamas pro konservatoriją, išgirdo pratimą. Sukauptas visas jėgas suriumojo aaaaaa, kad net mūsų grotos suvirpėjo, o mes nuo juoko nukritome ant narų. Kvatojo ir kitose kameroje, veltui prižiūrėtojai bandė nuraminti.

Gedas žadėjo: kad tik išeis į laisvę, duos vaikams po penkis rublius, kad išdaužytų Konservatorijos langus. Šnekėdavo apie tai be pykčio. Kokie bebūtų tie garsai, jie — prasimuša. Ir primena, kad yra kitas gyvenimas. Ten žmonės nevaikšto prištiti. Ten jie čirpina savo smuikus, plerpia dūdėmis, o vakarais prie mūsų langų kvatojasi arba aiškina savo reikalus.

Vieną šeštadienį nuo Konservatorijos pasigirdo labiau organizuoti garsai, beveik muzika. Pro mūsų langus ji buvo nelabai aiški, tik žemieji garsai: urg, urg. Bet vis dėlto muzika. Ištempe kaklus, stovėjome prie lango ir klausėmės. Klausėsi ir kitos kameros. Jaunimas ten šoko. Kiekvienas šokis baigdavosi merginų spiegiu. Populiariausios dainos buvo dvi. Vienos priedainis buvo: „We flied a long long time“. Antra konstatavo: „Nuo meilės niekur nepabėgsi“. Solistas buvo skystas, o gal ne toks jau skystas, gal tik prasta kameros akustika.

Svarbu buvo ne muzika, o faktas. Gedas išsitraukė pypkę, užsiriškė. Mus jau kelis kartus varė miegoti, bet

kai atsiguli, muzikos negirdėti. Sėsdavome vėl po langą, ir vėl perspėdavo prižiūrėtojas. Gedas irgi susigraudino. Traukė dūmą po dūmą. Muzika nutilo, bet vartėmės abu per naktį. Gedas atsikėlęs rūkė. Pamatęs, kad nemiegu, pasakė:

— Negrįšiu pas savo paną. Per akistatą draugelis sakė, kad ji vaikšto su kitais.

— Skaityk Šveiką, — patariau.

Žmonės išsiskirstė. Palydėjo vieni kitus. Sumigo. Niekas ten nepasikieitė. O atrodė — visas pasaulis sėdi. Jei ne sėdi, tai bent liūdi. Su mumis, dėl mūsų. O žmonės gyvena sau...

Su valitininu Gedu — bene ramiausias laikotarpis KGB rūsyje. Galvoti daug nereikia: jokių parodymų nesiruošiu duoti. Apsisprendžiau — ir mažiau bereikia jėgų.

Beveik kas savaitę būna krata. Kalinių kalba — šmonas. Iš ryto, tik atsikielame, igriūna du prižiūrėtojai. Vienas stovi už durų ir žiūri po vilkelį, kad neužplumtume šiu dviejų. Jie darbuojasi. Apžiūri parą, apčiupinėja šluotą, paskui jau mus. Tada esame pastoti ir jau patikrinta kampa, o krata tęsiasi. Rūbai, patalynė — viskas aukštyn kojomis, viską centimetras po centimetru čiupinėja. Raktu atidaro užrūkusį lemputės dangtį. Pati lemputė, kad neprietume, paslepta nišoje ir uždaryta organinio stiklo gaubtu — kad nepersipjautume venų. Apžiūri sienas, grindų plyšelius, šaškes, domino, užrašus. Labai atidžiai nagrinėja mūsų kalendorius — gal šifruotė. Lipa ant stalo, prieš tai iš apacios ji apžiūrėję, iškiša ranką per orlaide ir tikrina, ar nenupjautos grotos. Produktus, sudėtus ten nakčiai, į vėsumą — sumėto vidun. Vienas stuksena į sieną: gal ten tuštuma, gal kas iš kitos pusės atsilieps. Dar kartą profesionaliai perbraukia mums per šonus — gal vėl ką įsiikišome. Staiga ranka, o siaube, užčiuopia kelnų kablį.

(Bus daugiau)

RAŠYTOJAS KAZYS SAJA, BARAKŪDOS, LOS ANGELES DRAMOS SAMBŪRIS

Nors išeivijos kultūrinis gyvenimas dailios kryžkelės ir, išties, rankas į lietuvių išeivių veidus bei sąžines, maldaugja sugrįžti, Los Angeles Dramos Sambūris vis dar ištikimai tebedirba ir netrukus baigs savo garbingo darbo 39-tuosius metus. Tai vienintelis lietuviškas teatras Amerikoje, ištesėjęs tiek daug metų. Teatro festivaliuose laimėjęs daug žymenų ir medalių, o viešnagės metu Lietuvoje žiūrovus sužavėjo savo gimtosios kalbos skambumu bei tikslumu.

Rašytojas Kazys Saja, įvertindamas Dramos Sambūrio darbą, parašė ir padovanojo Sambūriui, tik ką parašytą, dviejų dalių komediją pagarsėjusiu vardu — „Barakūdos“. Su šia komedija Dramos Sambūris užbaigs 39-tuosius ištvermingo darbo metus, ir komedijos pasaulinė premjera įvyks Los Angeles mieste š.m. rugsėjo 18 ir 19 d. Ši premjera, Margučio globojama, bus parodyta Čikagoje spalio 9 ir 10 d.

Tūkstančiais kaštavę įvairūs Lietuvos ansambliai, grupės ir paskiri asmenys buvo vežiojami iš vieno teatro į kitą, džiaugėmės (kartais ir pykimo), ir nepastebėjome, kaip mūsų pačių kiemas samanomis apaugo. O, rodos, lyg per Velykas, per tiek daug metų buvo gražiai smėliu pabarstomas, pamiltas, gausiai lankytas. Čia gėrėjomės ir spauda, poezija, menu. (Negailėta darbo, aukota daugybė valandų, o sambūriečiai net šimtus mylių pravažinėja į repetitijas: iš Palos Verdes 38 mylias, iš Bel Air — 19, iš Santa Monikos — 21. Kiti — iš arčiau. Ir dirbama su meile, kantrybe, siekiant meninių aukštumų. Ir viskas savo lėšomis, savo poilsio valandomis. Ir va, Dramos Sambūris jau daro planus įžengti į garbingus savo darbo 40-tuosius metus, juos atšvesti tiek teatre, tiek akademine prasme. Toliau, kas žino, nes net didieji Sambūrio ramsčiai ir varikliai — Vincas ir Ema Dovydaičiai — kartais pradeda pavargti.

Kas gi palaikytų lietuviško teatro veikimą? Išvykos, tik išvykos į kitus lietuvių telkinius, nes, kaip sakoma, savo parapijoje pranašų nebūsi.

Buvome laimingi, kai su Mykoliaičio-Putino drama „Valdovas“ apkeliojome daug miestų: Čikagą, New Yorką, Bostoną, Clevelandą, Torontą, San Francisco, o Vilniuje, Kaune ir Panevėžyje pasirodėm su Birutės Pūkelevičiūtės lyrine drama — „Žmonės ir beržai“. Šitoks bendravimas su kitais lietuvių būriais neabejotinai palaiko gerą širdies plakimą, neleidžia brautis cholesteroliiui.

Ar pakvies „Barakūdas“ į kitus miestus? Ačiū Čikagos Margučio Petriui Petručiui — pradžia padaryta, o kaip Bendruomenės? Ar jų dėmesys dabar tik į anapus vandenyno įklumpo? Ar gimtosios kalbos saugojimas nebereikalingas, ar spaudos žmonės, rašytojai, menininkai, mokytojai išeivijos ateičiai nebereikalingi? Ačiū Dievui, kad daug mūsų žurnalistų jau seniai numatė, kaip išeivijos reikalai pamiršami. Jie šaukė spaudos puslapiuose: „Mylėkite ir išeiviją ir iš arti, ne vien tik iš tolo“. Čia norisi pakartoti žurnalisto Juozo Žygo pasisakymą: „...tik nebėra kam rūpintis išeivijos reikalais, tad ir nenustatė, kad išgyvename nuosmūgio laikotarpį. Juk JAV LB-nė buvo tam ir sukurta, kad palaikytų išeivijos lietuvių, švietimą ir savų arimų dirvonais paverstį“.

Būdami dėkingi Kaziui Sajai, nuoširdžiai ir įtemptai dirbame, atsisakydami poilsavimo, kad „Barakūdos“ gražiai elgtųsi scenoje, kad žiūrovai galėtų nuoširdžiai pasijuokti, pamiršti dieninius reikalus, tuo pačiu įvertinti lietuviškojo žodžio saugotoją — Teatrą.

Petras Maželis

• 1834 m. birželio 21 d. amerikietis išradėjas Cyrus Hall McCormick gavo patentą savo naujausiam išradimui — javų kirtimo mašinai (kombainui).

„Grandinėles“ 40 metų jubiliejinėje šventėje ansamblį išugdžiusiems vadovams Liudui ir Aleksandrui Sagiams įteikiama šokėjų dovana iš k. — A. Bublytė, L. Sagys, H. Macevičiūtė, A. Gedrytė ir L. Vyšnionytė.

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

LIETUVIŲ TELKINIAI

CLEVELAND, OH

ISLEISTI TREMTINIO BENEDIKTO BUTKAUS PRISIMINIMAI

1940 metų, pirmos sovietų areštų bangos kalinys, tremtinys, mokytojas Benediktas Butkus parašė prisiminimus. Praėjo 20 metų po Benedikto Butkaus mirties Clevelande. Sūnaus Raimondo pastangomis, knyga buvo išleista Lietuvoje. Knygos pavadinimas „Laisvės netekus“. Kol kas nesudarytas planas platinimui, bet ją jau galima gauti pas sūnų Raimondą Butkų ir dukterį Aldoną Stempužienę.

ONA MIKULSKIENĖ „TĖVYNĖS GARSŲ“ RADIOJO PROGRAMOJE

„Tėvynės garsų“ radijo programos liepos 4 d. didelė dalis buvo skirta LTM Čiurlionio ansamblio kanklių orkestro vadovei Onai Mikulskienei. Ji neseniai grįžo iš Lietuvos, kur dalyvavo Čiurlionio ansamblio archyvo parodos atidaryme Lietuvos Tautiniame Istorijos ir Kultūros muziejuje, Vilniuje. Pokalbį vedė „Tėvynės garsų“ vedėja Aldona Stempužienė.

PALAIKOTA STASĖ ŽIEDONIENĖ

Liepos 3 d. Visų Sielų kapinėse buvo palaidota a.a. Stasė Piliponytė-Žiedonienė. Velionė buvo gimusi 1917 metais Žiežmarių valsčiuje, Trakų apskrityje. Iškėlė už miškininko Kazio Žiedonio. Paliko liūdinčią didelę lietuvišką šeimą — vyrą Kazį, dukterį Nijolę Balčiūnienę, sūnus Valdą ir Rimą, dešimtį vaikaičių ir keturis provaikaičius. Lietuvoje liko sesuo ir brolis.

A.A. JONAS RAČKAUSKAS

Po sunkio ligos mirė a.a. Jonas Račkauskas. Liūdesyje liko žmona Anelė, duktė Danutė Šiupinienė, sūnus Vytautas ir žentas Jonas Šiupins.

TG

ŠV. JURGIO PARAPIJOS METINĖ GEGUŽINĖ

Clevelando Šv. Jurgio parapijos tradicinis piknikas ir sugrįžtuvės bus liepos 18 d. šventoriuje. Pradžia po 10:30 val. šv. Mišių. Dalyvavimas — 7 dol. suaugusiems. 3 dol. vaikams nuo 5 iki 12 metų amžiaus, o jaunesniems negu 5 m. — nemokamai. Bus apstu maisto, vaisvandenių bei žaidimų kiekvienam. Parapijos salėje veiks baras. Kieme bus parūpina apsauga. Visi clevelandiečiai kviečiami dalyvauti šiame pobūvyje.

• 1985 m. birželio 24 d. atsitiko pasaulyje didžiausia aviacijos nelaimė, kai Indijos oro linijos lėktuvas Boeing 747 nukrito prie Airijos krantų ir žuvo visi 329 keleiviai.

VIENUOLIKTOJI, METINĖ, BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ MUGĖ—BAZARAS

PENKTADIENĮ, ŠEŠTADIENĮ
IR SEKMADIENĮ

Š.M. LIEPOS 9, 10 ir 11 D.

4300 South Western
Bulvaro parkely

Atvykite pasilinksmiti su mumis!

LINKSMA MUZIKA • LIETUVIŠKAS MAISTAS
• ĮVAIRŲS RANKDARBIAI • LAUDIES MENAS

Vaikams smagūs žaidimai

Mūsų Rėmėjai:

City of Chicago

Standard Federal Bank For Savings

Old Style Beer

Informacijai kreipkitės:

tel. 312-847-0664 arba 312-778-5237

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

**ELEKTROS.
VEDIMAI — PATAISYMAI**
Turio Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsi už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įs mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th St
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

Moving—Kraustymas
Profesionalus patarnavimas priemomomis kainomis, jums patogiu laiku. Draudimas garantuotas. Kreiptis: Gediminas: tel. 312-925-4331

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybės įkainavimas
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartamentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaidą.

Century 21 KMEICK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas velni.

Parduodamas 2 mieg. 4 kamb. „condominium“ Oak Lawn apyl., trečiame aukšte. Yra keltuvai. Skambinti: 312-472-8528.

Ar norėtumėte gyventi gražioje Colorado kalnuose? Mes parduodame motelius ir kitas įstaigas.

Paskambinkit:
Irena Totoraitis Wilder, CHA
Pardavimo Agentas

STROUT REALTY, INC.
Licensed Real Estate Broker
Jeanne M. Foster,
Corporate Broker
(303) 539-4334, Box 837,
Salida, Colorado 81202

BALTIC INFORMATION.

Pagaliau — „Baltic Information“ Baltijos valstybių verslo įmonių informacinė knyga jau čia! „Baltic Information“ — geriausias informacijos šaltinis — verslininkų ir keliautojų Biblija. Arti 300 puslapių teisinga, naujausia informacija apima Lietuvą, Latviją, Estiją ir Kaliningrado sritį, paliesdama šiuos punktus:

- Pilnas verslo įmonių sąrašas (kontaktai, tel/fax numeriai)
- Patarnavimai: viešbučiai, restoranai, išnuojami automobiliai, transportacija, smulkioji prekyba, komunikacija
- Teatrai, muziejai, sportas, įvairios pramogos
- Valdžios įstaigos
- Švietimo įstaigos
- Įvairios žinybos

Jeigu domitės Baltijos kraštais, verslo galimybėmis, arba pageidaujate tikslios informacijos, užsisakykite „Baltic Information“.

\$28 čekį arba pašto perlaidą (money order) išrašykite: „New Horizons Trading Network“ ir siųskite: **Baltic Information, New Horizon Trading Network, 330 McKinley Terrace, Centerport, N.Y. 11721; tel. 800-255-6486.**

Anglų Kalba Sekmingai Darbuotis Universitete Ir Profesijose

The University of Illinois at Chicago
Tutorium in Intensive English
(Intensyvūs Anglų Kalbos Kursai)

- keturių lygių dėstymas vyksta ištisus metus
- mažos grupės su profesionaliais ESL dėstytojais
- dėstymas surištas su kompiuteriais ir įvairiomis vaizdinėmis priemonėmis
- patarimai imigracijos reikalais; 1-20 vizos studentams
- visi studentai laiko TOEFL egzaminus, kurie bus užskaitomi Illinoiso Universiteto
- papildomi kursai: TOEFL Paruošimas, Kalbos Įgūdžiai Patengusiems

Dėl platesnės informacijos, kreipkitės į:

The University of Illinois at Chicago
The Tutorium in Intensive English (M/C 324)
Box 4348, Chicago, IL 60680 USA
(312) 996-8098/Dr. Boca

Deja, universitetas negali duoti finansinės paramos.

UIC The University of Illinois at Chicago

„Barakūdu“ komedijos vaidintojai. I eilėje iš kairės: rež. Petras Maželis, Vincas Dovydaitis, Ramunė Vitkienė, Juozas Raibys; II eil.: Aloyzas Pečiulis, Ema Dovydaičienė, Amandas Ragauskas, Veronika Ragauskienė ir Raisa Urbonienė.

DON'T SPEND IT ALL - SAVE SOME AT

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government

INSURED BY FDIC

2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO, ILLINOIS 60608 PHONE (312) 847-7747

SKAITVARDŽIŲ VARTOJIMO KLAIDOS

Labai dažnai daromos klaidos, kai su daugiskaitiniais daiktavardžiais vartojami ne dauginiai, bet paprastieji skaitvardžiai. Šios rūšies klaidos labai paplitusios tiek Lietuvoje, tiek čia, išeivijoje. Labai dažnai pasakoma ar parašoma: **Aš ten buvau tris metus. Prieš du metus jis grįžo iš užsienio. Jau penki metai, kai iš jo negaunu jokios žinios.** Tai didelės klaidos. Šiuos sakinius taip reikia pataisyti: **Aš ten buvau trejus metus. Prieš dvejus metus jis grįžo iš užsienio. Jau penkeri metai, kai iš jo negaunu jokios žinios.** Metai yra daugiskaitinis daiktavardis, todėl su juo reikia vartoti dauginius skaitvardžius.

Kas yra tie daugiskaitiniai daiktavardžiai? Tai tokie, kurie neturi vienskaitos, o tik daugiskaitę. Jų lietuvių kalboje turime nemažą, pvz.: **metai, durys, vartai, marškiniai, kelnės, žirkės, kalvinai, vestuvės, sutiktuves, išleistuvės, mišios** ir kt. O dauginiai skaitvardžiai yra šie: **vieni (arba vieneri), dveji, treji, ketveri, penkeri, šešeri, septyneri, aštuoneri, devyneri.**

Keista, kad tik prie žodžio **metai** daugelis kergia paprastus, o ne dauginius skaitvardžius, bet su kitais daugiskaitiniais daiktavardžiais paprastai visi taisyklingsi vartoja dauginius skaitvardžius. Juk niekas nepasakys: **Nusipirkau du marškinius ir tris kelnės.** Visi pasakys: **Nusipirkau dvejus**

marškinius ir trejas kelnės. Dėl ko su visais kitais daugiskaitiniais daiktavardžiais taisyklingsi vartoja dauginius skaitvardžius, tik su metais nėra įpratę jų vartoti? Gal dėl to, kad yra ir žodis **metas**, kuris vartojamas vienskaitoje, pvz.: **Jau metas keltis. Jau metas baigti darbą. Metai yra dvylikos mėnesių laikotarpis, o metas reiškia tą patį, ką laikas.** Tad šių dviejų žodžių reikšmė yra skirtinga.

Ne kartą teko pastebėti, kad kai kurie, žinodami, kad su žodžiu **metai** reikia vartoti dauginius skaitvardžius, bijodami nesuklysti, pradeda dauginius skaitvardžius vartoti ir su kitais, nedaugiskaitiniais daiktavardžiais, reikšiančiais laiką, pvz.: **treji mėnesiai, ketverios savaitės** ir pan.

Reikia atkreipti dėmesį, kad ir tie, kurie vartoja dauginius skaitvardžius, suklysta šių skaitvardžių galininko linksnyje: **Prieš penkeris, šešeris metus...** Tai klaida. Šių skaitvardžių galininko galūnė yra: **us: dvejus, trejus, ketverius** ir t.t.

Kalbant apie skaitvardžius, dar bus pravartu priminti, kad **kiekiniai skaitvardžiai nuo vienuolikos iki devyniolikos** galininko linksnyje neturi nosinės, pvz.: **Už devyniolika dolerių nusipirkau dvylika sasiuvinių ir penkiolika pieštukų.** Ši taisyklė galioja ir žodžiui **keliolika: Jau perkačiau keliolika knygų.**

žaidžia su faktais ir savo interpretacija priartėja prie absurdo. Gal ir mūsų organizacijos išeivijoje pasvarstys, ar ir kokia reakcija būtų tinkama.

Aušrelė Liulevičienė
Chicago, Illinois

KUR YRA KOMUNIZMO LAVONAS

Š.m. liepos 5 d. Ramunės Zdanavičiūtės vedamoje vakarinių naujienų radijo laidoje buvo perduota Lietuvos ministro pirma A. Šleževičiaus kalbos, pasakytos 1993.VI.19-20 d. Detroito konferencijoje, ištrauka. Savo kalboje A. Šleževičius aiškino, kad lietuviai komunistai buvo tikri patriotai, nors stodami į komunistų partiją ir kopdami karjeros laiptais, naudojosi tik komunistams prieinamomis įvairiomis privilegijomis, teikiama išimtimis, pasitarimu Lietuvoje.

Jeit jau komunistai buvo tokie lietuvių tautos patriotai, kaip dabar skelbiama, tai ką galima sakyti apie pogrindžio spaudos dalyvius, leidėjus ir platintojus, kurie tikrai dirbo patriotinį darbą, atskleidžiant komunistinės valdžios ir jų vykdytojų KGB-istų veiklą? Ar gali A. Šleževičius nurodyti bent vieną ar kelis, aukštose pareigose buvusius, komunistus, prisidėjusius prie lietuvių pogrindžio veiklos, skleidžiant tikėjimo ir tautos dvasią ir už tai nubaustus kalėjimu ar ištremtus į Sibiro gulagus? Dabar visi, priklausę komunistų partijai, dedasi didžiausiais patriotais ir įtaigoja lietuvių tautą bei išeiviją, kad tik jie išgelbėtų Lietuvą ar atsiskyrę nuo Maskvos. Tai sena komunistų giesmelė, nuolat kartojama, pradeda abejoti tikintieji ir jau net mūsų vadų tarpe atsiranda jiems pritariantieji. Nuolat kartojama, jei lietuviai nebūt užėmę aukštų pareigų, tai jas būtų užgožę atsiųsti rusai. Ar lietuvių tautai būtų buvę lengviau išgyventi turėtas kančias, jei juos būtų baudę rusai, o ne lietuviai?

Šią bolševikų giesmelę apie ju

Komp. Vlado Jakubeno 90 metų sukakčiai rengti komitetas po pirmojo posėdžio Vilniuje (iš kairės): E. Šulaitis, prof. V. Laurušas, I. Skomskienė, O. Narbutienė, J. Širvinskis, R. Biveinis, P. Jakubenas ir V. Zalatoris.

nekaltybę ir pasiaukojimą tampa komunistais, kad daugiau būtų pagelbėta Lietuvai, turėtų pakeisti kita, labiau įtikinanti. Juk, įstoje į komunistų partiją, naudos turėjo patys asmeniškai, o ne lietuvių tauta.

Net pora prelegentų, jų tarpe ir A. Š., Detroito konferencijoje skelbė, kad komunizmas yra miręs, tik jo lavonai iki šiol dar niekas nesurado. O ką tas reiškia? Matyti ji slepia tokie, kaip LDDP nariai, grįžę į valdžią ir vėl pasijutę padėties viešpatiais, kaip ir anais gerais laikais, kai nereikėjo skaitytis nei su žmonėmis, nei su pavaldiniais.

Komunizmo bacilos yra įsiskverbusi į visas žmogaus gyvenimo vietas, o jas išvysti nedrįsta dabartiniai vadukai, nes tik prieš keletą metų patys jas skelbė. Nereikia būti pranašu, kad valdžia, taip elgdamosi, kaip dabar daro, nieko gero kraštui neduos. Pašalpoimis ir paskolomis neilgai Lietuva išsilaikys. Reikia tvarkytis ir gyventi pagal esamas sąlygas, gal nevengiant ir nepopuliarių reformų. Kalbomis ir konferencijomis gyvenimo nepagerinsime, o tik labiau grimsime į ekonominę makalybę.

Nenorime neigti, kad Lietuvai reikia labai daug įvairios pagalbos, bet ją suteikti galėsime tik patys atsikę nuo nepasiekiamos technikos ir elektronikos bei neskubių projektų. Aukščiau bamos neišsoksime, kaip sako liaudies išmintis. Reikia dirbti, dirbti ir dirbti, bet ne laukti, kad kiti atneštų keptus karvelius.

Antanas Juodvalkis
Chicago, IL

KIEK METŲ UŽSITĖS DARBAS?

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė užsimojo atlikti didelį ir atsakingą darbą – išleisti „Lietuvos kančios istoriją“, enciklopedinės apimties 16 ar 17 tomų, per ateinančius ketverius metus. Šioms pastangoms įgyvendinti prašoma aukų, kurias reikia siųsti PLB Fondo adresu. Dėl tokio didelio uždavinio atlikimo jau buvo įvairių nuomonių bei pasisakymų spaudoje. Bet čia išskyla dar vienas klausimas: „Per kiek metų numatoma išleisti tą istoriją? Vytautas Bieliauskas ir Karolis Milkovaitis „Draugo“ dienraštyje savo straipsniuose aiškino, kad „Lietuvos kančios istorija“ bus leidžiama kasmet po 1 tomą ir todėl užsities 16 metų, kol leidimas bus užbaigtas.

Be to, spaudoje buvo užsiminta, kad Lietuvoje Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių draugija, pasinaudodama archyvais, leidžia „Tautos genocido“ istoriją, ir pirmas tomas jau esąs išleistas. Tai čia gali pasirodyti panašumas tarp tų dviejų leidinių, tik gali būti skirtumas tarp tomų skaičiaus.

Juozas Navakas
Gulfport, FL

NEVENKIME PASISAKYTI SAVO KLAIDAS

Š.m. birželio 16 d. „Draugo“ (Nr. 114) išspausdintas įdomus ir daug naujų žinių suteikiantis straipsnis, pavadintas „Nepamatyti miško“, pasirašytas D.B. inicialais.

Mano pasiūlymas yra, kad tradicinė birželio išvežtųjų minėjimo diena būtų pakeista į Tautos genocido dieną. Ji turėtų būti vienodai švenčiama Lietuvoje ir išeivijoje.

Lietuvių tautos žmonės vežė į Sibiro tremtį visais metų mėnesiais ne tik birželio mėnesį. Pradžią buvo padaryta 1941 metų birželio 14-15 d. Tačiau tas baisių išvežimų tęsinys vyko nuo 1944 iki 1953 metų ir vėliau.

Ar galima patikėti, kad per tą 9 metus trukusį išvežimą į Sibirą neatsirado nei vieno lietuvių, kuris prie to darbo neprisidėjo? Negi vieni rusai vežė lietuvius be mūsų pagalbų?

Jeigu buvo tokių, kurie to darbo negalėjo išvengti, dabar yra proga išeiti aikštėn ir apgailėti savo klaidas.

Šiuo metu Lietuvoje labai daug pasigirdo balsų, siūlančių užmiršti okupacijos padarytas žaizdas. Užmiršti gali tik tie, kurie jaučiasi nusikaltimais toleravę arba prie jų prisidėję. Kodėl dabar reikia bijoti aiškintis.

Tie lietuviai, kurie buvo kalti, turėtų prisipažinti, o tie, kurie nebuvo susitepę rankų, ko gi jiems bijoti?

Siūlymas užmiršti jau leidžia galvoti, kad kažkas yra netvarkoje ir kažkur kažkas yra slepiama.

Tauta turi apsisvalyti nuo praeities klaidų.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

LIETUVOJE GYVENA ŽMONĖS – NE ANGELAI

Dienraštyje „Draugo“ išspausdintas tuo pavadinimu straipsnis (birželio 26 dieną), kurį pasirašė D.B.

Nuo pradžios iki bėžų pabaigos kalbama patriotiškais, psichologiniais ir sociologiniais klausimais. Be jokio priekaišto. Straipsnis aukšto lygio, todėl reikia išreikšti džiaugsmą.

Tačiau nežinau, ar patiko susipratusiems lietuviams, gyvenantiems užsienyje, šie žodžiai: „Mes galime padėti savo Tautai, bet neturime teisės įsakinėti, vesti už rankos lyg vaiką. Tegul truputį pasivildiuoja, tegul ir klaidų padaro, o paskui iš jų mokinsis tiesiu keliu eiti“.

Norėčiau paklausti D.B., ar Jūs nepastebėjote, kiek klaidų padarė jų „močė“? – ar Jūs norite, kad jos „posūniai“ darytu tas pačias klaidas?

Juk mes esame taip pat dalis mūsų Tautos. O kiek kančių patyrėme, jos neteikė, kiek sunkauso darbo fabrikuos. Tu

nebuvo laisva nuo sunkios naštos, brangi mano Tėvyne, negi teks tau kentėti nuo jos „posūnių“, kiek kentėjai, nešdama vergiją? Dabar pakeitė vardus visų kolchozų, pakeitė vardą ir savo partiją, tačiau mažai pakeitė senąją sistemą.

Ne! Nenuleiskime rankų – kovojame tiek metų, – kovokime ir toliau. Jeigu sovietiniais laikais neįsileisdavo nei vieno, užsienį gyvenančio lietuvių, dabar įsileidžia pasisvečiuoti 90 dienų. Atseit, padarė daug palengvinimų... Juk niekas mums neatėmė tautybės, niekad negalėsime būti rusu, lenku, žydu ir kt.

Vis daugiau ir daugiau kyla nepasitenkinimo balsų Lietuvoje dėl krypties į Rytus. Ten vis įrodymai, dėl ko mes „būgstaujam“.

Viešpatie mano, negi reikia laukti šimtmečius, iki „posūniai“ išeis į tiesų kelią...

P. Bukauskas
Chicago, IL

NE VISAI TAIP

„Sporto apžvalgoj“ birželio 11 d. V.G. rašo, kad Vladas Adomavičius atstovavo išeivijos futbolo rinkinei pokario Vokietijoje ir „padėjo New Yorko „Atletui“ klubui iškovoti pirmą vietą, New Yorko lygoje“. Ši paskutinė sakinių būtiną patikslinti. New Yorko „Atletai“ futbolo komandos neturėjo – čia tikriausiai kalbama apie New Yorko Lietuvių Sporto klubą, kurio futbolininkai 1954 m. laimėjo New Yorko valstijos taurės varžybas, nors German-American aukšto lygos pirmenybėse buvo lentelės viduryje, o vėliau iškrito. Lietuvių SK 1960 m. įsijungė į Brooklyno Lietuvių Atletų klubą, ir nuo to laiko gyvuoja New Yorko LAK.

Be to, V.G., aprašant Vlado ir Liucijos Adomavičių auksinę vedybų sukaktį Sunny Hills, prašau dar vienoje vietoje: paminėta, kad šventėje krepšiniui atstovavo Zenonas Puzinauskas, žaidęs už Kauno Perkūną ir Lietuvos rinktinę, betgi Adomavičių šventėje dalyvavo ne Zenonas, o jo jaunesnysis brolis Vytautas Puzinauskas.

Antanas Bagdžiūnas
Hillcrest, N.Y.

1947 m. birželio 24 d. pirmą kartą Amerikoje paskelbta, kad kažkas matė „skraidančias lėkstes“ – lankytojus iš tolimųjų pasaulių – virš Boise, Idaho.

P A D Ė K A

A.†A.

KAZYS JASĖNAS

Mūsų mylimas Tėvelis ir Senelis gimė Lietuvoje 1895 m. Mirė 1993 m. gegužės 24 d. sulaukęs 98 metų. Buvo palaidotas gegužės 27 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje. Dėkojame kan. V. Zakarauskui už maldas koplyčioje ir atnašavimą šv. Mišių; klebonui J. Kuzinskui už velionio palaidojimą į Amžinojo Poilsio vietą.

Nuosirdus ačiū karsto nešėjams: Raimundui Brizgiui, Antanui Krutuliui, Aleksui Lingai, Juozui Liubinskui, Andriui Palūnui ir Algimantui Urbutiui.

Širdinga padėka visiems, dalyvavusiems šermyse, šv. Mišiose ir laidotuose. Ačiū už pareiktus nuosirdžius užuojautos žodžius, auksas spaudai, radijui ir Lietuvos Vaikų Vilties Fondui.

Ačiū laidotuvių direktoriui D. Petkui ir jo sūnui už rūpestingą patarnavimą.

Nuliūdę: duklė Nijolė, zentas Antanas Pupiai, anūkė Neris Palūnienė ir vyras Andrius.

MARIANAPOLIS PREPARATORY SCHOOL

AFFORDABLE.
ROMAN CATHOLIC.
COLLEGE PREPARATORY.
BOARDING AND
DAY SCHOOL FOR
GIRLS AND BOYS
CONDUCTED BY
THE MARIAN FATHERS

100 PERCENT
COLLEGE ADMISSION

Director of Admission - Bro. Donald T. Finney, MIC
P.O. Box 368 • Thompson, CT 06277
203-923-9565 days / 203-923-3596 evenings

sekmadienį, liepos 25 d.

Nek. Pr. Marijos seserų
vienuolyno sodyboje
PUTNAM, Connecticut

METINIS PIKNIKAS Lietuvių Susitikimo Šventė

11:00 Šventos MIŠIOS - koncelebruotos lauke
12:00 VAIŠĖS, užsiėmimai
3:00 PROGRAMA - NERINGOS stovyklautojai
Vėliavų nuleidimas
4:00 MALDOS VALANDĖLĖ už Lietuvą
4:30 Didžiųjų dovanų TRAUKIMAS

Atvykite pabendrauti ir pasidžiaugti -
Pasikvieskite ir savo draugus!

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agėtūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: 1-708-422-3000. Darbo val.: pirmadi., antradi., treči., ketvdi. ir penktadi. 9 v.r. – 5 v.p.p., šeštadi. 9 v.r. – 1 v.p.p.

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO – siunčiamos oro linija

„ŽAIBAS“ – virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

9625 South 79th Avenue
Mckinney Hill, Illinois 60647
Tel. 708-430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonai: 77-70-67 ir 77-63-62

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Kun. Arūnas Tverijonas iš Klaipėdos liepos 6 d. atskrido į Detroitą, o iš ten nuvyko į Dainavos stovyklavietę. Kun. Tverijonas bus moksleivių ateitininkų, kurie šiuo metu Dainavoje stovyklauja, kapelionas. Jis pasiliks ateitininkų stovyklose visą vasarą, po to dar nuvyks į Los Angeles, CA ir bus tenyškųjų ateitininkų stovyklos kapelionas.

Ateitininkų Federacija yra dekinga vysk. Antanui Vaičiui, kurio pastangomis buvo gautas kun. Tverijonas, kai išeivijoje nepavyko rasti ateitininkų vasaros stovykloms kapeliono.

Antanas Virkutis yra ne tik mūsų dienraščio skaitytojas, bet ir nuolatinis rėmėjas. Jis kasmet „Draugo“ gegužinės proga laimėjimų stalui padovanoja vertingas dovanas. Šiemet jis jau įteikė savo paties meniškai padarytą „malūną“, kuris tinka papuošti kiemui prie savo namų.

Lietuvių Operai skirtą pusvalandį per WFMT radijo stotį 98.7 FM bangomis girdėsime antradienį, liepos 13 d. tarp 7 ir 8 val. vak. Po pasisekusio „Normos“ operos spektaklio stoties vadovybė pakvietė pokalbiui mūsų Operos vieneto vadovybę. Pasikalbėjime dalyvaus maestro Alvydas Vasaitis. Pokalbio metu bus transliuojamos dvi muzikinės ištraukos iš mūsų solistų ir choro dainavimų. Ši klasikinė muzikos radijo stotis girdima per 340 kitų stočių Amerikoje. Ji jau yra transliavusi „Jūratės ir Kastyčio“ ir „Lietuvių“ („I Lituani“) operas ir taip pat mūsų Operos choro įdainuotus kūrinius.

Kleopatra Šimkienė iš Čikagos, kuri ilgesnį laiką viešė Lietuvoje, dalyvavo ketvirtame tarptautiniame senjorų sportinių šokių konkurse Vilniuje. Čia rungsi šokėjai iš Rusijos, Baltarusijos, Ukrainos, Latvijos, JAV ir Lietuvos. Čikagietė, kuri yra didelė šios sporto šakos entuziastė nuo jaunystės dienų, D klasėje, kartu su savo partneriu, vilniečiu St. Žičiu, užėmė III vietą. Šiems šokėjams taip pat buvo suteiktas „labiausiai senjoriškos poros“ titulas.

Aktorė iš Vilniaus — Irena Leonavičiūtė-Bratkuskienė, kuri šių metų pradžioje atvyko į Čikagą ir dirba kaip režisierė „Vaidilutės“ teatre, vasaros atostogas leidžia Floridoje. Į Čikagą sugrįž rugpjūčio pradžioje ir tęs P. Vaičiūno pjesės „Nuodėmingo angelo“ paruošimą. Šio veikalo premjera bus spalio 31 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

„Sietuvos“ skautininkų draugovės iškyla įvyks š.m. liepos 17 d. 12 val. p.p. pas skautininkus R. S. Kunstmanus, Dyer, IN. Apie dalyvavimą prašome pranešti sesei Sofijai iki liepos 15 d., tel. 219-322-4062. (sk)

Gera naujiena Los Angeles apylinkėse Lietuvos! Baltia Express atstovas kasdien priims jūsų siuntinius Lietuvių Tautiniuose namuose. Teiraukitės tel. 213-661-6028 arba pristatykite siuntinius 3354 Glendale Blvd., Los Angeles, CA 90039. (sk)

ARAS ROOFING
Arvydas Klela
Dengiamo ir taisomo
visų rūšių stogus
Tel. 708.257.0746
Skambinti po 6 v.v.

Rašytojo Česlovo Grincevičiaus novelės „Naujųjų metų naktį“ motyvais paruoštas filmas Lietuvos televizijai, pavadintas „Angelų prašymas“. Filmas transliuos š.m. birželio 20 d. Scenarijų parašė K. Sukackas, režisavo V. Babaliauskas. Tai jau antras filmas, sukurtas pagal Česlovo Grincevičiaus kūrinius. 1992 m. gruodžio 25, Kalėdų dieną, transliuotas filmas „Vilniaus laikrodis“.

Nepamirškite rugpjūčio 1 d., sekmadienį, atvykti į „Draugo“ gegužinę, kuri bus Marijonų sodelyje. 12:00 val. šv. Mišios, pietūs ir atgaiva. Gera proga bus susitikti su draugais ir svečiais iš Lietuvos. „Draugo“ gegužinės yra populiarios, kur suvažiuoja tautiečių iš plačių Čikagos apylinkių, o taip pat ir svečiai iš toliau. Be to, savo dalyvavimu paremsite lietuvišką spaudą.

Vienuolika Lietuvos skautų ir skautų vadovų, ių kviečiami dalyvauti Jubiliejinėje skautų stovykloje, Rake. Jų kelionės ir stovyklavimo išlaidas apmokės Lietuvos Skautų sąjunga. Stovykla vyks liepos 31 - rugpjūčio 11 d.

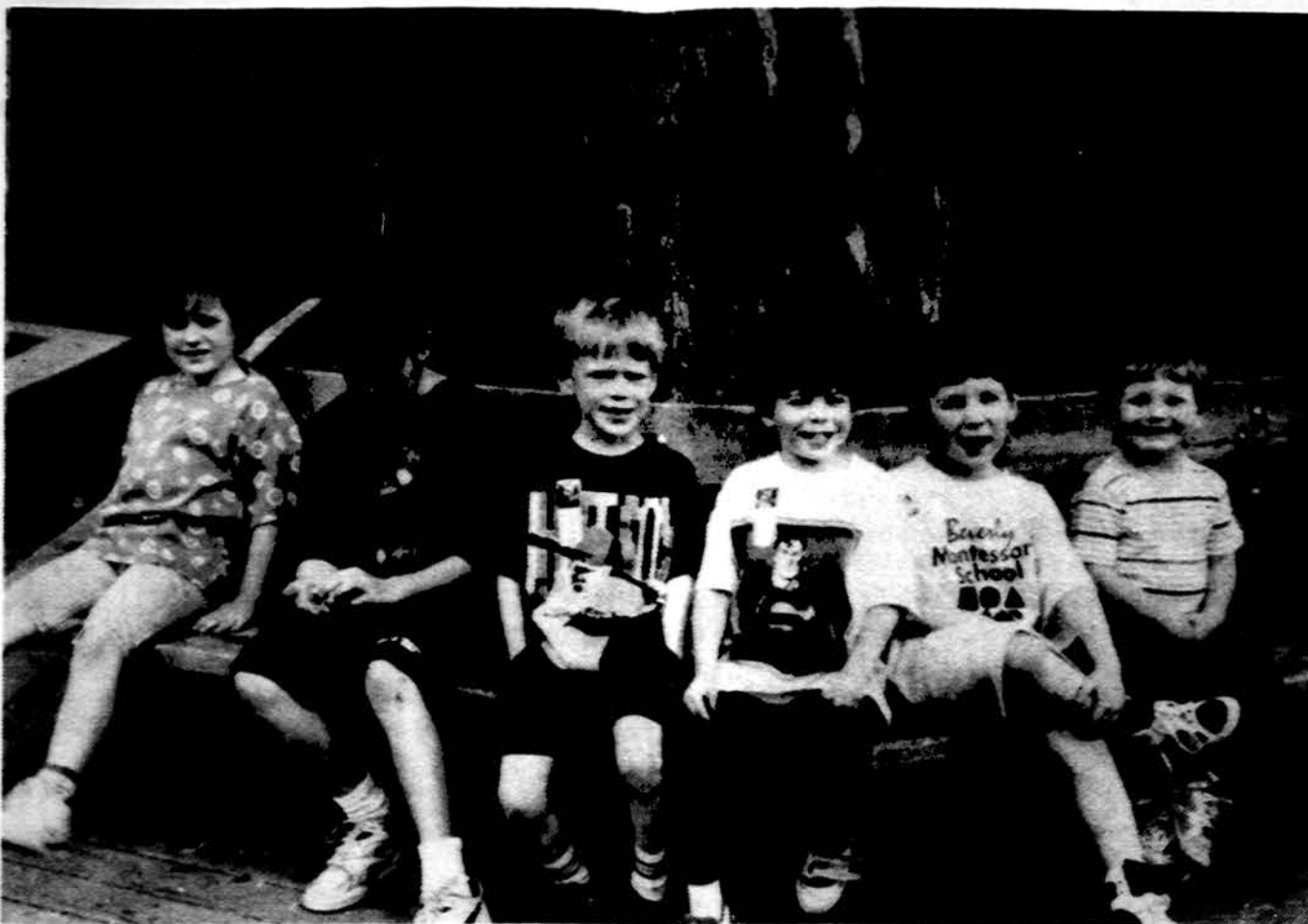
Dainavos stovyklavietės metinė šventė šiemet bus liepos 25 d. Dainavoje, Manchester, MI. Šventės metu veiks laimėjimai su vertingomis dovanomis, tačiau — Dainavos labui ir išlikimui — prašome dovanėlių laimėjimams. Čikagoje jas renka Bronius Polikaitis, 312-434-5419, o Lemonto apylinkėje — Jadvyga Damušienė, tel. 708-301-8001.

Čikagos mero Richard M. Daley istaigos, propaguojančios įvairių miesto apylinkių bei organizacijų vasaros šventės festivalius, biuletenyje (birželio 30 d.) gražiai reklamuojama ir Brighton Parko Lietuvių namų savininkų šventė, įvyksianti liepos 9-11 d. (penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį) Western bulvario pietvėtėse, tarp 43 ir 47 gatvės. Istaigos pareigūnas James Sheahan komentuoja: „Šis festivalis yra geras pavyzdys, kaip apylinkės gyventojai, kartu dirbdami, gali vykusiai ir su pasididžiavimu propaguoti savo kilmę, savo etninę kultūrą“. Biuletenyje paminimos įvairios, festivalyje numatomos, idėjos, maistas, muzika ir kt. Matome, kad amerikiečių visuomenė domisi ir džiaugiasi lietuvių ruošiamu festivaliu; būtų gražu, kad ir mūsų tautiečiai gausiai šventę susidomėtų ir visais tris dienas ją lankytų.

Jonas Žebrauskas iš Chicago, Ill., „Draugo“ bendradarbis, pratęsė prenumeratą su 70 dol. auka dienraščiui.

Vairavimo teisės (IL Driver's License) — \$100 pas Ed Šumaną. Tel. 1-708-246-8241. (sk)

KAIRYS BALTIC EXPE-DITING sudaro maisto siuntas Lietuvoje. Siuntinys No. 6 (viskas kilogramais): 10 miltų, 10 cukraus, 5 ryžių, 2 makaronų, 2 lietuviško sūrio, 1 sviesto, 3 kumpio rūkyt., 3 dešros, rūkyt., 1 pup. kava, 2 kg. apelsinų, 1 kg. bananų, 1 kg. razinų, 2 lt. saulėgr. aliejaus, 20 vnt. kiaušinių, 45 kg., apie 100 SVARŲ, TIK \$86 U.S. įskaitant pristatymą jūsų artimiesiems į namus per 10-14 dienų. Rašyti: Vytas ar Genė Kairys, 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, L8E 5A6. Tel.: (416) 643-3334; Fax (416) 643-8980. (sk)

Vaičiai išilsis po žaidimų Beverly Montessori mokyklos gegužinėje.

Nuotr. Ričardo Mačiulio

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

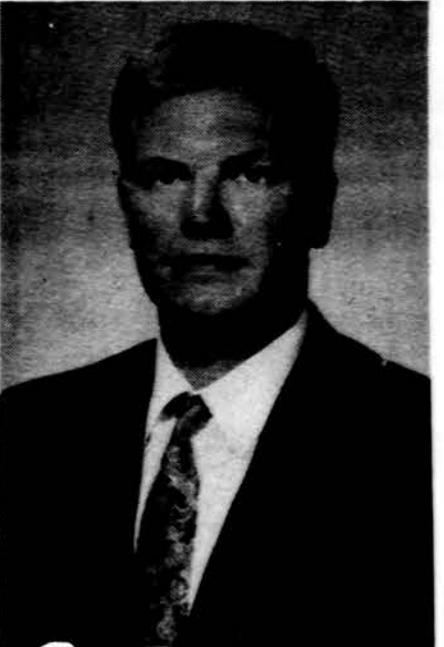
Darius A. Keblinskas, Vidos (Kriščiūnaitės) ir Algirdo Keblinskių iš Hinsdale, IL sūnus, 1993 m. gegužės mėn. baigė studijas Eckerd College, St. Petersburg, FL biologijos bakalauro laipsniu.

Vienas šio universiteto reikalavimų diplomui gauti yra studento aktyvus ir reikšmingas dalyvavimas visuomeniniame bendruomenės gyvenime, ypač labdaros ar pagalbos artimui srityje. Darius veikė pagalbos srityje, kartu panaudodamas savo sugebėjimus vandens sporte. Priklausė Eckerd College Search and Rescue (EC-SAR) rinkinei, kuri laivais patruliuoja Tampos įlanką ir Meksikos jūros pakrantes. Įsigijo narą, pirmosios pagalbos ir kapitono specialybės ir, tapęs mokomojo personalo asistentu, ruošė rinktinės prieauglį.

Atostogų laiku baigęs reikiamuosius pirmosios pagalbos kursus, tapo registruotu paramediku ir dirbo Suburban Ambulance tarnybai LaGrange, IL, bei savanoriu-padejėju Hinsdale, IL ligoninėje. Rugpjūčio mėn. išvyksta pradėti medicinos studijas American University of the Caribbean School of Medicine, Monserrat, British West Indies.

Sėkmės Dariusi ir toliau.

Senelis A. Kriščiūnas

Darius A. Keblinskas.

TRANSPAK siūnčia talpintuvus (konteinerius) į Lietuvą kas savaitę. Siunčiame „AIR CARGO“. Pinigai pervedami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Akcijų, bonų bei kitų vertingų pirkime ir pardavime jums nuosirdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis**, tel. 312-621-6954 arba jo sūnūs ir partneriai: **Andrius Kurkulis**, tel. 312-621-8999 ir **Paulius Kurkulis**, tel. 312-621-8886 dirbą su Oppenheimer & Co, Inc. Chicagoje. Iš kitur skambinkite veltui: tel. 1-800-621-2103. (sk)

KULTŪRINGAS SENIORŲ SUSIRINKIMAS

Čikagos Lietuvių Pensininkų sąjungos narių pusmetinis susirinkimas įvyko birželio 17 d. 1993 m. gegužės mėn. baigė studijas Eckerd College, St. Petersburg, FL biologijos bakalauro laipsniu. Stasys Vanagūnas. Pasveikė visus, gana gausiai susirinkusius, palinkėjo smagiai praleisti birželio 17-tos dienos popietę. Kadangi buvo praėjusios vos kelios dienos nuo išvežtųjų minėjimo, visi žuvę, mirę ar nukankinti buvo pagerbti minutės atsistojimu. Taip pat atsistojimu buvo pagerbti Pensininkų ordamas savo sugebėjimus vandens sporte. Priklausė Eckerd College Search and Rescue (EC-SAR) rinkinei, kuri laivais patruliuoja Tampos įlanką ir Meksikos jūros pakrantes. Įsigijo narą, pirmosios pagalbos ir kapitono specialybės ir, tapęs mokomojo personalo asistentu, ruošė rinktinės prieauglį.

Pirmininkas padarė pranešimą, kaip reikia saugotis nuo vagilių, važiuojant automobiliu ar vaikščiojant, ir nuo visokių apgavikų, norinčių įeiti į namus. Pranešė, kad gautos padėkos iš Ramanauskienės ir O. Sebastijonienės; Lietuvos Vaikų Vilties draugijos pirm. Gražina Liautaud atsuntė padėką už 500 dol. gautą iš šios organizacijos. A. Zaura perskaitė pereinamojo susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas su pagyrimu.

Po kelių minučių pertraukos vyko programa, skirta „Baisui birželį“ prisiminti. Programą atliko moterų sekstetas: M. Juknienė, O. Lukienė, St. Rudokienė, Br. Stravinskienė, E. Sirutienė ir Ema Žiobrienė, vadovė Br. Variakojienė. Sveikinimo dainą atliko moterų sekstetas. „Mano žemė“ — žodžiai J. Vaičiūnienės, atliko moterų sekstetas. Eilėraščių „Apie Lietuvą“ — deklamavo E. Sirutienė. „Tremtinys“ — Šopagos, dainavo Br. Stravinskienė. „Po našta kryžiaus“ skirtas tremtiniais (eil. K. Milkovaičio), deklamavo O. Lukienė. „Gegutėlė“ — duetas — S. Rudokienė ir O. Lukienė. „Partizanų daina“ — atliko sekstetas.

Po to atliktas montažas — dainų ir eilėraščių pynė, kuri parašė ir paruošė Br. Variakojienė. Montażą atliko moterų sekstetas, pravedėja — E. Sirutienė.

Programa tęsėsi daugiau kaip valandą. Baigus pirmininkas S. Vanagūnas šiltais žodžiais padėkojo programos atlikėjoms, o vadovė, Br. Variakojienė, įteikė gėlių puokštę.

Publika buvo sužavėta tokiu gražiu pasirodymu, ypač prisimenant birželio išvežimus. Veliau buvo pietūs, darbščiujų šeiminių pagaminti, ir dovanų laimėjimas. Visi skirstėsi patenkinti tokiu gražiu ir kultūringu susirinkimu.

Ant. Repšienė

PREL. DR. JUOZO PRUNSKIO ARCHYVAS — BALZEKO MUZIEJUI

1985 m. vasarą „Draugo“ laikraštyje išspausdinto straipsnio autorius, pasirašęs M.Dr., klausė: „ką galėčiau apie kunigą Prunskį parašyti naujo, dar negirdėto? Juk kun. Prunskis visur dalyvauja, turi tiek draugų ir pažįstamų, kad turbūt nėra tokios jo asmenybės ar veiklos „paslapties“, kuri dar nebūtų buvusi visai atsiskleidusi — ypač, kad ne tik jo paties gyvo ir spausdinto žodžio visur pilna...“

Būdamas nuosirdžiai atsidavęs lietuvių kultūrinio vertybių išsaugojimui, prel. Juozas Prunskis padovanojo visą savo turtingą archyvą Balzeko Lietuvių kultūros muziejui.

Su muziejum prel. Prunskis seniai jau užmezgė nuolatinis ryšius. Jis rėmė šią istaigą finansiniais, taip pat laikas nuo laiko dovanojamas muziejui didelį kiekį knygų, žemėlapių, periodinių leidinių ir kt.

1985 m. lapkričio mėn. prel. Juozas Prunskis buvo apdovanotas Balzeko muziejaus Humanitarinių lietuvių kultūros pripažinimu už jo „pasivertimą žmonijos ir laisvės reikalui“.

Prel. Juozo Prunskio dovano to archyvo viena dalis sudėta spausdinių ir dokumentų skyriuje, o kita — didesnė dalis — rankraščių skyriuje. Pastaroji medžiaga sudaro labai turtingą šaltinį žinių apie epochą, kurioje prel. Prunskis gyveno, apie pačią jo asmenybę ir nepaprastai plačias sferas žmonių, kuriuos jis pažino. Esminė šio archyvo dalis yra prel. Prunskio susirašinėjimas su daugeliu pasivertusių lietuvių išeivijoje asmenų.

Šiame archyve yra ir kunigo Juozo Čekavičiaus asmens byla,

JAV viceprezidentas Hubert H. Humphrey ir prel. dr. Juozas Prunskis spaudos konferencijoje Čikagoje 1966 m. spalio 24 d.

kai 1941 m. jis buvo įkalintas NKVD kalėjime Marijampolėje. Jis tik stebuklingai išvengė mirties, o po Antrojo pasaulinio karo atsidūrė Amerikoje.

Prelato Juozo Prunskio archyvas jau yra sutvarkytas muziejaus bibliotekininko Edvardo Pocius ir prieinamas mokslinei tyrinėjimui naudojimui.

D.F.

ČIKAGIEČIAI DARBUOJASI LIETUVOJE

Tiesiog nuostabu, sužinojus, kiek daug tautiečių iš Amerikos dabar dirba Lietuvoje. Vieni iš jų yra atvykę trumpesniai laikui, o kiti galbūt visą likusį savo amžių žada tėvynėje praleisti, žinoma, jeigu tik per daug nepasikeis politinės ar darbo sąlygos.

Sunku būtų išvardinti Lietuvoje sutiktus tautiečius iš Amerikos, todėl pasitenkinsime tik Čikagos gyventojais (geriau pasakius — buvusiais gyventojais).

Visi esame girdėję apie JAV Taikos korpą („Peace Corp“). Šis korpusas yra pasiuntęs pirmuosius narius ir į Lietuvą. Ne visi jo nariai čia yra lietuviai, bet ir mūsų tautiečiai jame atstovaujama. Jų tarpe yra Indrė Biskytė (oficialiai žinoma Indrė Biskis vardu). Ji yra įsikūrusi Klaipėdoje ir čia pradeda organizuoti ciklą seminarų tiems, kurie turi idėjų išvystyti kokį verslą, bet neturi pradinio kapitalo. Ji labiausiai pasiūlysi išvystyti verslininkystę tarp moterų. Taip pat ji stengsis didesnę dėmesį skirti jauniems žmonėms, linkusiems prie verslo.

Indrė Biskytė aukštąjį mokslą yra baigusi Čikagoje, moka daug kalbų. Čikagoje specializavosi privačios verslininkystės srityje.

Klaipėdos dienraštyje „Klaipėda“ jau treči metai dirba žurnaliste Snieguolė Zalatorė, kuri kartais parašo ir „Draugo“ dienraščiui, o, be to, Amerikos spaudai anglų kalba.

S. Zalatorė dabar dažnai galima sutikti Vilniuje, nes čia jau antri metai gyvena jos tėvas — Vytautas Zalatorius. Šis irgi nemažai Amerikos lietuvių spaudoje rašęs, dabar dirba valstybinėje draudimo bendrovėje, tos bendrovės tarptautiniame skyriuje. Jis dažnai darbo reikalaus važinėja po užsienį, nes moka svetimų kalbų.

Jau daugelis žino, kad Vytauto Didžiojo universiteto Kaune rektorius pareigas perėmė dr. Bronius Vaškalis, kuris vadovavo Illinois-un-to Čikagoje Lituanistikos katedrai.

Kartą per pertrauką Vilniaus baleto ir operos teatre teko susitikti kaimynystėje gyvenusią Rūtą Končiūtę-Salikienę, kuri čia atvyko su Fulbraito stipendija ir darbuojasi folkloro srityje. Ji pasidžiaugė, kad darbas

įdomus bei įvairus ir jaučiasi patenkinta, dirbdama savo tėvų krašte.

Gegužės ir birželio mėnesius Lietuvoje praleido ir kitas kaimynystės gyventojas — Stasys Paulauskas, priklausantis JAV kariuomenės rezervui, turintis pulkininko laipsnį. Jis čia buvo atsiųstas mokyti Lietuvos krašto apsaugos narius.

Taip pat reikia pastebėti, kad Lietuvoje yra nemažai Amerikos lietuvių, o taip pat ir čikagiečių, kurie atvyksta trumpesniai laikui, kaip patarėjai, konsultantai, o taip pat ir tų, kurie čia atvažiuoja užmegzti prekybinius santykius.

Galima pažymėti ir Cicere gimusį, bet prieš daugelį metų į Lietuvą išvykusį prof. Feliksą Daukantą, kuris ilgą laiką dėstė Meno mokykloje, o dabar yra išėjęs į pensiją. Su juo ilgokai teko Vilniuje bendrauti, prisimenant tas dienas, kuomet pernai jis, po 64 metų pertraukos, buvo atvykęs pavišėti į savo gimtąjį Cicero miestą.

Edvardas Šulaitis

IŠ ARTI IR TOLI

JAV

Lietuvos ambasada birželio 29 d. į Baltimorės uostą pristatė apie 50 dėžių su moksliniais žurnalais. Krovinyje į Lietuvą išplaukė liepos 8 d. Žurnalai pagal temas paskirstyti atitinkamoms institucijoms bei mokslinėms organizacijoms, tokioms kaip Kauno medicinos akademija, Lietuvos melioracijos institutas Kėdainiuose, Valstybinė geologijos tarnyba, Vilniaus universitetas, Lietuvos žemdirbystės institutas, ir t.t. Lietuvą ši siunta turėtų pasiekti po maždaug pusantro mėnesio.

BYU PASKYRĖ STIPENDIJĄ VYTAUTO BIELIAJAUS VARDU

Brigham Young universitetas, Provo, Utah, yra didžiausias ir žymiausias mormonų universitetas, kurio šokių fakultetas paskyrė stipendiją dviem studentams, pasižymėjusiems tautiniuose šokiuose. Ši stipendija bus suteikiama kiekvieną pavasarį. V. Beliajus mano, kad jis yra vienintelis nemormonas, kuriam suteikta tokia garbė.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ KURSAI

Lietuvių Tautinių šokių institutas šią vasarą rengia tautinių šokių kursus, kurie įvyks rugpjūčio 22-29 d. Dainavos stovyklavietėje. Kursuose kviečiami dalyvauti tautinių šokių grupių vadovus, mokytojus ir šokėjus. Kursų metu bus pristatyti ir mokomi šokiai, kurie bus atliekami išeivijos tautinių šokių grupių, 1894 metais Dainų ir šokių šventėje Lietuvoje. Kursuose bus pritaikytą pamokų naujiems mokytojams ir mokytojoms, dirbantiems su vaikais. Kursų metu įvyks Lietuvių Tautinių šokių instituto narių visuotinis suvažiavimas. Registruotis prašome iki liepos 30 d. pas Dalią Dzikiene, 43 Mildred Rd., West Hartford, Ct 06107, telefonas 203-521-6028.

Marija Račkus, Chicago, Ill., Vytautas Krasauskas, Hickory Hills, Ill., pratęsė prenumeratą ir kiekvienas pridėjo po 50 dol. savos spaudos palaikymui.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.